

బిమ్మరాజురైతు

సంపుటి 31

సంస్థాపకులు : నెల్లూరు వెంకట్రామానాయుడు

సంపాదకుడు :: నెల్లూరు శ్రీరామమూర్తి

సంచిక 21

భావతరంగాలు

**** మా రాజకీయ పరిశీలకుడు ****

- 40 మందితో క్రొత్తపార్టీ ఆవతరించింది!
- ఆంధ్రప్రభ సమ్మె: పలుకుబడిగల రాజకీయ నాయకులు పరిష్కారానికి పూనుకోవాలె
- తెలుగువారు మంచిదినపత్రికకు నోచుకోలేదా?

ఆంధ్రలో క్రొత్తపార్టీ జన్మమెత్తింది. గతవారం యీ పరిశీలకుడు కూచించినట్లు రాజకీయాలనుండి ఆంధ్రప్రభ్యాపం చేస్తానన్న పి. వి. జి. రాజగారుగూడా యిందులో పాల్గొన్నారు. ప్రస్తుతానికి డెమోక్రటిక్ పార్టీ, రాజాగారి సోషలిస్టుపార్టీలు మాత్రం యీ క్రొత్త "సోషలిస్టు డెమోక్రటిక్ పార్టీ"లో చేరినవి. ఇందులో మొదటిపార్టీ బలం 28, రెండవపార్టీ బలం 12. కావున ప్రస్తుతానికి కాసనపర్తిలో క్రొత్తపార్టీ బలం 40 అవుతుంది. కాంగ్రెస్ తర్వాత కాసన పర్తిలో అధిక సంఖ్యగలది యీ డె. పార్టీయే అవుతుంది. 37 మందిగల కమ్యూనిస్టులు మూడవవారాలారు.

కాసనపర్తిలో ఒకటికే పథ్యరేఖగల ప్రజా సోషలిస్టుపార్టీ జన్మిస్తూంటే యీ పార్టీలో చేరితేడు. అలా చేసటకు వారికి వెంటనే పిలువేడుకగూడా, వారికి ఆఫీలభారత పార్టీ వున్నది. వారి అనుభవ శత్రుత్వం పర్వతం త్రించి రాష్ట్రపార్టీ యిలాటి విషయాల్లో నిర్ణయాలు తీసుకోతేడు. కాని రాష్ట్ర ప్ర. సో. పార్టీ అధ్యక్షుడు, ఆఫీలభారత పార్టీ కార్యదర్శి సభ్యుడు యీ క్రొత్తపార్టీ ఆవతరిం నిర్ణయ ప్రకటనపై సంతకాలు పెట్టారు. అంతేగాక, క్రొత్తపార్టీ ఆవతరింను సమర్థిస్తూ, తమ విరీతానికి కుముఖత కనుబుస్తూ, ఆఫీలభారతపార్టీ దీనికి ఆమోదించగలదని ఆశిస్తూ యీ జనసోషలిస్టుపార్టీ నాయకులు ప్రకటించారు. ప్రజాపార్టీ నాయకులు యీ మంతనాలలో పాల్గొన్నట్లుగానీ, దీనికి తమ ఆమోదాన్ని తెల్పినట్లుగానీ తేడు. తెలంగాణ ఆభివ్రాణం, మనషికోదారిగల ప్రజా పార్టీ సభ్యులు ఒక నిర్ణయానికి రావడం అంత శుభమా?

★

ఆఫీల భారతీయగల ఒకపార్టీ, అందులో కమ్యూనిస్టుపార్టీకంటే - ఒక్కొక్క రాష్ట్రంలో - అధికబలంగల జనసోషలిస్టుపార్టీ పెద్దపార్టీ, రాష్ట్రంలో తన వ్యక్తి

త్వాన్ని పదలుకొని యితరపార్టీలో లీవైపోతుందా? ఏ రాష్ట్ర పరిస్థితులను బట్టి ఆ రాష్ట్రంలో యితర పార్టీలతో చేతులుకలిపి

త్వాన్ని పదలుకొని యితరపార్టీలో లీవైపోతుందా? ఏ రాష్ట్ర పరిస్థితులను బట్టి ఆ రాష్ట్రంలో యితర పార్టీలతో చేతులుకలిపి

హైదరాబాద్ లేఖ

*** మా విలేకరి ***

జాతీయకరణ ప్రవేశ పెట్టిన ఏడాదికే బస్సుచార్జీల హెచ్చింపు!

ఆంధ్ర ప్రాంతంలో రోడ్ల వాటా జాతీయకరణ ప్రవేశపెట్టిన ఏడాదికే బస్సు చార్జీలను హెచ్చిస్తూ నిర్ణయించడంవల్ల ఆంధ్రప్రదేశ్ రోడ్లవాటా కార్పొరేషన్ ఆసక్తితోపాటు జనబలశక్తిన వాగ్దానాలను ఎంత మహిమంగా రాష్ట్రప్రభుత్వం విస్మరిస్తుందోకూడా మరొకసారి స్పష్టమవుతున్నది.

నిరుడు బస్సుయాట్రుకు కృష్ణ జిల్లాలో ప్యాధీనం చేసుకుంటున్నప్పుడు బస్సుచార్జీలను పెంచవనీ, ప్రైవేటు యజమానులు పనులుచేస్తున్నారేటే తీసుకొని అధిక సౌకర్యాలు జరియాలేమని కోరిస్తూనే జరిగి ర్యం, మంబ్రలు ప్రజలకువచ్చారు. ప్రయాణీకులకు సౌకర్యం తగ్గింపకూడనిది. బస్సులు జీతక నడవడం, నిర్వహణ పావడం, కండక్టర్ల "నిరంకుశత్వం" అంతరించడం, చక్కని మెత్తినిస్తేలు, పీటన్నింటిమూలంగా కార్పొరేషన్ బస్సులను ప్రవేశపెట్టినందుకు జరిజన కృషిని చూస్తూ జరిగించారు. అయితే ప్రైవేటు యజమానుల బస్సులకు నిర్ణయించిన రేట్లకే కార్పొరేషన్కూడా పర్వమని నిర్వహించగలుగుతుందా అని

దశావతారాలెక్కడం తప్పితే, జనసోషలిస్టుపార్టీ, ఎక్కడా యితరపార్టీలో విలీనమైన సాధ్యతలేదు. ఇక ఆంధ్రలోమాత్రం అది ఎట్లాపాధ్యం? యాదవలసియున్నది. * * *

ఆంధ్రప్రభ సమ్మె:

కమ్యూనిస్టులు

"ఆంధ్రప్రభ" సమ్మె కొనసాగుతూనే వున్నది. పరిష్కారమయ్యే ఆశయాత్మకం కనుచూపుతుంటే కనుపించడంలేదు. మద్రాసు హైకోర్టులో, ఆంధ్ర హైకోర్టులో రెండు పడుతూనేవున్నది. అందువల్ల ఆంధ్రప్రభ "పునర్వ్యవస్థ" యిప్పట్లో వుండకపోవచ్చు. సమ్మె ద్వారా పక్షంగా మద్రాసునుండి కంటే, విజయవాడ వస్తూ తెలుగుపట్టణాల నుండే ఎక్కడ ఆందోళన జరుగుతున్నది. సమ్మెలోవున్న యీ వ్యవస్థగల తమచర్యను సమర్థించుకుంటూ, ప్రజల సహకార పాను

శ్రీ గిరిగారి ఆప్పీలు త్రోసివేయబడింది

పార్వతీపురం నియోజక వర్గం నుండి సూరిదొర ఎన్నిక చెల్లనేరదని, ఉత్తరప్రదేశ్ గవర్నరు శ్రీ వి. వి. గిరిగారు చేసిన ఆప్పీలును సుప్రీంకోర్టు త్రోసివేసింది. రిజర్వు స్థానానికి పోటీ జేసిన వదొర, సాధారణస్థానానికి ఎన్నికబడడం చెల్లదనే శ్రీ గిరి వాదనను బ్రిట్యూనల్ సమర్థించి, దొరస్థానంలో గిరి ఎన్నికైనట్లు, తీర్పు యిచ్చింది. ఆ తీర్పును ఆంధ్ర హైకోర్టు కొట్టివేసి, దొర ఎన్నిక సక్రమమేనని ప్రకటించింది. నువ్వం కోర్టుగూడా హైకోర్టు తీర్పునే భాయపరచింది.

భూతులను అర్ధిస్తూ, కరపత్రాలు విరిచి గతుంచుకున్నారు. ఎక్స్ ప్రెస్ - క్రథ వ్యవస్థల సమ్మె న్యాయమైనదని, యజమానులు వ్యవస్థల కోర్కెలను మన్నించి, పాతవారి తోనే విజయవాడనుండి ఆంధ్రప్రభను రిడిమిట్టుంటే మాత్రమే తాను పనిజేయగలనని శ్రీ నాగ వెంకటేశ్వరరావుగారి పేరాతో వెలువడిన ఒక కరపత్రంవల్ల తెలుస్తున్నది. అంటే నాగగూడా సమ్మెలోవున్నానని అర్థమవుతుంది.

ఈ వివాదం సామర్థ్యంగా పరిష్కారం గావాలనేది ఆందరి వాంఛ. కాని కమ్యూనిస్టులకు యిది యిట్లా కొనసాగిస్తూ, ఆంధ్ర ప్రభ విజయవాడకు రాకుండా పోవడమే - కొరవ 7.5 శేకీలా

ప్రతి పెండ్లికి * * * * *

* * * * * ప్రత్యేక త మాదే!

బెనారస్ జాడెట్ - మైసూర్ జాడెట్

ఎంటోజ్ జాడెట్ - ప్లవర్డు జాడెట్

మీరు కోరినన్ని రకాలు చూడండి - విలువకు తగిన సొమ్మునిచ్చి - సొమ్ముకు తగిన ఆనందాన్ని పొందండి.

లక్ష్మీనాథరెడ్డి

చిన్నబజారు

నెల్లూరు

శ్రీ మదానామయినమ్మ

(గత సంచిక తరువాయి)

పిడుగువంటి లక్ష్మణుని మాటలకు జానకి క్రిందపడి మూగబోయెను. కొంత తడవున కామె చెప్పింది. "నాయనా! లక్ష్మణా! నా తినుపు దుఃఖమునకే పృథులబడినది. నేను పూర్వజన్మ కర్మ ననుభవించుచున్నాను. పోయిన జన్మలో నేనేదో దంపతుల యొడఁ బాటునకు కారణభూతురాలై యుండవలెను. లేకున్న అగ్నిసాక్షిగా నిర్దోషురాలని నిరూపించుకొన్న నన్ను మీ అన్న యిట్లు విడిచి పుచ్చునా? నా ప్రజ్ఞ నుండిన శ్రీరామ చంద్రుని పాదారవిందముల నేమించుచుండి నను నాకు దుఃఖము వచ్చుచునే యుండినది. ఇప్పుడు నా ప్రాణతనిని విడిచి యేకాంతు మగు నీ అడవిలో కృతించుచు ఎవ్వరితో ఏమని చెప్పుకొనఁగలను? మునులువచ్చి నీ మగఁడు నిశ్చల యిట్లు వదలిపెట్టెనని ప్రశ్నించిన నేను చెప్పఁగల ప్రత్యుత్తరమేమి? కింద! లక్ష్మణా! నేనెప్పుడో గంగానదిలో తడి మరణించిన నా భర్త రాజవంశమునకు నక్షత్ర పచ్చునోమో నీ అన్న యాజ్ఞను నీవు తినిపావహించి నన్నిండు విడిచిపొమ్ము; దుఃఖ భాగిని అగు నేను నాకర్మ ననుభవించెదను. నా ఆర్తలకు పంపనము చేసెడివని విన్న వింపుము; రాజాగారి కుశలము వడిగిరినని చెప్పుము. రాజాగారిలో "శ్రీరామచంద్రా! నేను పరశుర్థురాలనిని నీవు త్రికరణకుద్రిగా నెలుంగుదువు. నీయందు ఖరమభ్యర్థురాల ననియు నీ హితమునే యెల్లప్పుడుఁగోరుచుందు ననియు నీకేతెలియును. అట్టి పవిత్రురాలగు నీతను లోకాకవాదమునకు వెలుచి నిండు చూలాలగు నన్ను-భయంకరమును నిర్జనమును అగు కాలదపులలో విడిచిపెట్టితివి. నీకు వచ్చిన యీ యాపవాదును నేను బరిహరింపవలయును. నీ నేనాకుఁబరమగతివి. నీవు ధర్మమును బరిపాలించుచు నీ సోదరులనెట్లు ఆద

రించుచున్నావో అట్లే పౌరులను జానపదులను సమాధరింపుము. పౌరులు నీ పుత్రులవంటి వారు; వారిని ప్రేమతో నిమ్ముడికముగా నేలినచో నీకు సాటిలేని మేటి కీర్తిలుగను. పౌరుల యాపదాదులకై నేను దుఃఖించినట్లు నా శరీరమునకై నేను విచారింపను. నన్నుఁ గూర్చి ప్రజలు ఏమి చింతించినను నాకు అగత్యములేదు. అందరి నిజానిజములను నేను తిర్పించుటలేదు. అబలకు భర్తయే చేపక, అతఁడే బంధువు, అతఁడే గురువు. కాఁబట్టి ప్రాణములను విడిచియైనను పతి సీతము చేకూర్చవలయును" అనిచెప్పెను. "నిండు చూలాలగు నన్ను చూచి, లక్ష్మణా! విడిచి పుచ్చి పొమ్ము..." అని సీతామహాదేవి నిర్వచించెను. ములతులవంటి యా మాట లాల

తడిపోయెను. దూరమగుచున్న యరవమును విడిచుచున్న నీత వృన్దాయమునఁ బొంగి వచ్చు శోకమును భరింపఁజాలక భర్తను గాంచు నదృష్టమునేక మయూరములు తిరుగాడు నా యడవిలో గొంతెత్తి గోలు గోలు మని విలపించుటకు మొదలు పెట్టెను.

కొంత నేపటికి మునికుమారులు మృదయ విచారకముగా విలపించుచున్న నీతను గాంచి వాల్మీకి మహాముని యొద్దకుపోయి "... స్వామీ! మీరు భగవానులకు; ఓంబరి పాటున నిర్జన మగు కాంతారమున జాలు పహితము ద్రవించుటకు కుమారిపోవుచున్న ఆ మహాకలివ్రత-ఏ మహాకృపి భార్యయో కాని రెండవ లక్ష్మీవ్రతఁ గన్నట్లుచున్నది. సమ్మోహంబలన వికృతవనముతో నేర్చుచున్నది. మీరు నేగముగావచ్చి యా దీను రాలినిఁ బరికింపుఁడు. ఆమె చేపకగానున్నది. దుఃఖించుట కామె యెన్నరా లు గాదు. ఆమెను మానవకాంతగా మేము తలంపము. ఆమె శరణుపొందినదిగాన నామె నాదరించుట ఉచితము-అని చెప్పఁగానే భర్తృజ్ఞానము వాల్మీకి రహస్యముచే నంతయు గ్రహించి జానకి ఉన్నచోటికి పతిత్వరీతముగా వెడలి పోయెను. ఆరనివెంట శిష్యురెల్లరు కయన మైరి. అతి మధురమగు నగ్ధమును స్వీకరించి యా వాల్మీకి దిక్కులేని నీత కడకేగి, యామె నుద్దేశించి "అమ్మా! నీవు దళదళ మహారాజా కోడలవు; రామునికేఁ బ్రియమైన

మగు వనీస్థుని యాశ్రయమున విడిచియొండెను. ఆప్పుడు మీ కింద్రయగు దళదళుడు గుర్రపు లగు వనీస్థులవారినిఁబాచుటకుపోయి ఆచ్చట నూన్యనివలంగుతో సరిగా లేజరిల్లుచున్న దుర్వాసోమునిఁ గాంచి యిరువురకు నమస్కరించి గౌరవించెను. "స్వామీ! నా రాముఁడెంతకాలము కీ విం చును? ఇతర పుత్రులెన్నాడు బ్రతి కెడక? రామునకు పుత్రులెందరు?" అని మీరెందో - దుర్వాసుని-బ్రహ్మింపఁగా నతఁడు రాజా! పూర్వము భృగువత్తి వైశ్యులకు నభయమిచ్చుటచే వారు నిర్వయముగానుండిరి. అట్టి పరిస్థితినిఁ దలపించిన విష్ణువుకోపించి తన మృత్యుచే నామె శరణుకు ఖండించెను. అందులకు భృగుమహర్షికిని విష్ణువునుద్దేశించి ఆవస్థ్యురాలగు నా భార్యను చంపితివి గనుక నీవు మానవలోకములోఁబుట్టి యచ్చట దిరగాలము భార్యవియోగమును బొందుము అని శపించెను. భర్తవత్సలుఁడగు విష్ణువు లోకోకకారాధ మా కాపమును గ్రాహ్యముగా నంగీకరించెను. ఇట్లు శపింపఁబడిన విష్ణువు ఈజన్మమందున కొడుకుఁగాఁబుట్టెను. రాజా! అతఁడే రాముఁడని బ్రసిద్ధికెక్కినవాడు. భృగుకాపలము శ్రీరాముఁడనుభవించుకొనెను. రామునకు ఇద్దలు కొడుకులు పుట్టుదురు. వారు మలొక్కచోట జన్మించురుగాని ఆ యోగ్యులలో పుట్టరు" అని వాక్యమైనది. ఈ కథను విన్న లక్ష్మణుఁడు కొంతసంతసించి మిన్నకుండెను. అంతలో వారు గోమతియను స్థలమున నివసించిరి.

(సశేషం)

సీతా వనవాసప్రారంభం

కించి లక్ష్మణుఁడు దీనాతి దీన చిత్తుడై వదిలెను సాష్టాంగ చందనమాచరించి మాటాడఁ జాలక యామెకుఁ బ్రదక్షిణముచేసి యొక ముహూర్తకాలము ధ్యానించి యెట్టి "శోభనరాలా! నాకేమి చెప్పెదవు...కల్లీ! ఎప్పుడుగాని యిదనటకు నిన్నుఁగాని నీరూతముగాని చూచి యెలుంగను; పాదములు మాత్రము చూచియుండిని. నా అన్నతో విరహమును బొందియుండఁగా నిచ్చట నిన్ను చూచుట పాపఁగడుగదా? అమ్మా! నా దుర్భాగ్యమును ఏమని నిందించుకొనఁగలను?" అని నుడిచి గిరుక్కునఁదిరిగి అతి నేగముగా నావయొక్కి వెనుకకు సహితము చూడక నావితులను ద్వర్షపెట్టెను. నావ గంగా తీరము చేరఁగనే లక్ష్మణుఁడు రథమెక్కి కుప్పగూలినట్లుగా నందులో నొరగి

భార్యవు; జనకుని పుత్రికీవు; మహాకలివ్రతవు; నీకు స్వాగతము. నీ విచ్చోటికి వచ్చుచున్నావని భర్తృపమాధిపండి గ్రహించితిని. కల్లీ! మూఁడులోకముల జరుగు విషయములు నాకుఁ దెలియకపోలేదు. నా ఆశ్రమ మిచ్చటనే యున్నది. ఈ ఆశ్రయమును గ్రహింపుము. నీవు దుఃఖింపకుము. నా ఆశ్రమమందున్న తాపవస్త్రీలు నిన్ను కల్లులు పిల్లలట్లు కాపాడెదరు" అని మిక్కిలి మధురముగా మాటాడఁగనే నీత అందుల కంగీకరించి చేతులు కోడించు కొని వాల్మీకి వెనువెంట నడచిపోయెను. ఆశ్రమమందలి మునిభార్యలు నీతను గౌరవించి యశేషప్రేమచే నామెను బోషించుచుండిరి. వాల్మీకిమహర్షి శిష్యవర్గముతో తన యాశ్రమమునకేగి తన దివ్యదృష్టితో నంత యుఁగనిపెట్టుచుండెను.

లక్ష్మణుఁడు దుర్భరమగు సంతాపము నొంది నుమంతునిని సమీపించి "చూచితివి గదా! విధి ఎంతవారికైనను దురతికీమము అనువాక్కు యుద్ధాదుయొక్కను. నేనరాక్షస గంధర్వాదులను సహితము నొక్క కోపవీక్షణముచే పరిమార్చఁగల శ్రీరామునకు నిర్దోషురాలగు నీతను నిండు గర్భవతిని చేతులారా వన సీమల విడువవలసివచ్చెను. పౌరులు నీచులు. వారికి సీతామహాదేవి కిలమునుగూర్చి ఏమి తెలియును. శ్రీరాముఁడైనను ఇట్టికిరి నాశనకరమైన పనిఁజేయఁదగునా?" అని ఆశ్రోకింపఁగా మంత్రి ప్రాజ్ఞుఁడగుటచే లక్ష్మణునిఁబాచి "నాయనా! నీవు తొందరపడి శ్రీరాముని నిందింపకుము. రాముఁడు ఎల్లప్పుడు దుఃఖ ప్రాప్తయొడై యలంతి సౌఖ్యము ననుభవించునని పూర్వము గ్రాహ్యములు చెప్పఁగా వినియుండిని. నిన్ను భరత క్రమస్థులనుకూడ చాలకాలమునకు విడువఁగలఁడని దుర్వాసోముని చెప్పియున్నాడు. ఈ విషయము ఎవ్వరితో చెప్పురానిది. పూర్వము కోపియగు దుర్వాసోముని పుణ్య

పంచాంగం

నిమ్మగడ్డ పేంకటేశ్వరశాస్త్రి

వైశాఖమాసం ధరలు

మేనెల 20 లేదనిండి అన్ని భాస్వరములు, శుభములు, మధురకదార్దములు, రససిరస వస్తువులు, నెయ్యి, నూనె, మొదలగు తెల్లదులు అన్నిటి ధర పెరుగును. అంతటా దుర్భిక్షముగా నుండును. వస్త్ర మల్లము, ఎండలెక్కువ.

రోహిణిరాత్రె

మేనెల 25 లేదీ మధ్యాహ్నం గం. 1-27 నిమిషములకు రోహిణిరాత్రె ప్రతేకం.

నిర్దుష్ట గృహనిర్మాణ ముహూర్తము

మేనెల 29 లేదీ మార్గశిరయంతో వృషభరక్షమన గృహనిర్మాణ ము ముక్తము కలదు.

మేనెల తిధులు

23 శని	బి పాడ్యమి	ను	3-36 వరకు
24 ఆది	విదియ	ను	1-9 "
25 సోమ	తదియ	ఉ	10-56 "
26 మంగళ	చవితి	ఉ	9-3 "
27 బుధ	శంచమి	ఉ	7-35 "
28 గురు	పక్షి	ఉ	6-33 "
29 శుక్ర	పస్తమి	ఉ	6-1 "

పసిరికలు

కామెర్లు

తయపడవనిలేదు

డాక్టరు సి. రామయ్యంగారు,

రంగనాయకులపేట - నెల్లూరు.

పండిత డి.గోపాలాచార్యులవారి

జీవామృతం

ఆరోగ్యానికి బలానికి

అయర్వేదశాస్త్రము ప్రకారము ముద్రాను 17

గ్రంథసమీక్ష

అభిజ్ఞాన శాకుంతలము

శ్రీ రామదాసు ఆయ్యంగార్ రసాస్వాదినీ వ్యాఖ్య

వ్యాఖ్యాత: శ్రీ నేలటూరు రామ దాసయ్యంగారు ఎం. ఏ., ఎల్. టి. ప్యకాశకులు:- వేదము వేంకటరాయ శాస్త్రి ఆంధ్ర బ్రదర్. 4 మల్లికేశ్వర స్వామిగుడి సందు, లింగిశెట్టిపేటి, మద్రాసు. వెల రూ. 10-00.

కాకుంజలము ఖండ ఖండాంతరముల వాని కట్టిన నాటకరూపము. వేదం వెంకట్రాయ శాస్త్రిగారు పాండిత్యములో ఉద్ధందులు. శ్రీమాన్ నేలటూరు రామదాసుఆయ్యంగారు శాస్త్రిగారి శిష్యులలోనున్నారు. సంస్కృతాంధ్రములలో అతడు తెలిసినవారు. నెల్లూరి వెంకటగిరి రాజాగారి కాలాకాలంలో చరిత్రాధ్యాపకులుగా నుండి ఎంతో శిష్యులను తీర్చిదిద్దు చేసినవారు. ఆ స్వచ్ఛందపులు. పూర్వము, వారు కాకుంజలమునకు "రసాస్వాదినీ" అను తెలుగు వ్యాఖ్యతోకలి ప్రకటించినారు. గురువర్ణనలవలన తాను గ్రహించిన మాత్రము లోకవిదితము చేయుటయే వారి లక్ష్యము. ఈ రసాస్వాదినీ వ్యాఖ్య శిష్యులైన గురువర్ణన:

ప్రత్యక్షిత్ వ్యాస ఇవ

గౌరవ లాంఛనము; ప్రేమాదరణ చిహ్నము. శాస్త్రిగారి వివృతయర్థము శిష్యుల హృదయములలో గిరిగిరితలుపెట్టి లయించిపోవుట వ్యాసముగాదు. వికార పాతక ప్రపంచమునకు గగుర్పాటుకలిగించవలదా? ఈవ్యాఖ్య మహావి సాహితీసౌభర్యము చేయిదిక్కుల పెదజల్లుతున్నది. శాస్త్రుల గారి హృదయములో ఎంత ఆగ్రహం, ఎంత సాహిత్యతనము! కాలిదాసు వివితా నుకరందమును గోరిన మధురము. శాస్త్రులుగారి శిష్యులు ఎంత అభివృద్ధులగుట! శ్రీ రామదాసుఆయ్యంగారు పండి శిష్యులకు విద్యాదానము చేసిన శాస్త్రులుగారు భవ్యతీపులు.

కాకుంజలమునకు తెచ్చినన్ని వ్యాఖ్యలు, వివిధ భావలలోనికి అనువాదములు, బహుమన పూర్వక స రామర్పణ ఉన్నవి. "ఉడుపే నాన్నీ సాక్షరం..." అను మాత్రనే ఆధారముగా గొని విషయములో రామదాసుఆయ్యంగారు ఈ వ్యాఖ్య రచనకు పూనుకొన్నాడు. ఏ వ్యాఖ్యకైనను కొన్ని లక్ష్యాలున్నవి: (1) కావ్యములో నిరూపణమైన ఘట్టాలను విశదీకరించుట. ఇది నిఘంటువువలె. (2) వివృతయర్థము పాఠకునకు తేటతెల్లము చేయుట. ఇది వ్యక్తిగతమైనది. (3) ఇతర వ్యాఖ్యలకు అడుగులో పడిన దోషాలనుగూర్చి సరిదిద్దుట. ఇది వ్యాఖ్యాత పాండితీ ప్రకర్షననుపరిచునది. (4) సాధారణ పాఠకుల గమ్యములైన అందచందములు కావ్యమునకు మధించి, వైతీనీ, అందుబాటులోనుంచి మూలమును పరిచవలెనను ఉత్సాహమును కలిగించుట. ఇది వ్యాఖ్యాత విమర్శక శక్తితో మిళితమైయుండును. రసాస్వాదినీ వ్యాఖ్యలో ఈ లక్ష్యాలన్నియు ప్రోదీపింపబడినవి. ఈ వ్యాఖ్య కాకుంజలమునకే మొదలుగు నిర్ణయమైనది; ఇది రంగేటికన్ను అని ఆతిథ్యోక్తికాదు. చూచి, చదివి, ఆస్వాదించి, ఆనందించవలసినది!

వ్యాఖ్య ఎంతో హృదయరంజకముగా నున్నది; చాలచోట్ల ఆధునిక కీర్తి దృష్టాంతములతో ముగిసిన గ్రామ్యముగా చేయబడి

శ్రీ కె. విశ్వనాథం ఎం. ఏ.

(అంధ్రవిశ్వవిద్యాలయం ఆంగ్లభాషాశాఖ)

నది. "యదాలోకే..." శ్లోకము మీద వ్యాఖ్య: ఈ చిత్రములు ఇప్పుడు మొలు రెయిలు ప్రయాణీకులకు నిర్వచన అనుభవములో నుండునది. (పే. 14) కలకత్తల యాశ్రమములు యూనివర్సిటీల పండితీ. (పే. 17). గచ్చరాస్వామిశ్రీ పోరా లంబా కొడుకా (పే. 91) ఈ వ్యాఖ్యలో ఎందుచూపా అక్కడనే ఏ శ్రాస్తపోయగమో గోచరించుచున్నది ఉండును. "వల్లలభిషా నివృత్త శ్రీభాగ్యతా" మీద ఆయ్యంగారి విమర్శ ఎంత నిశితమో, హృదయంగమమో! (పే. 21) "వల్లలమును పిండకయే స్నానానంతరము వచ్చుట వైఖానస మతాచారము. వానప్రస్థులకు వస్త్రనిష్పీడనము కూడదని పుస్తకం... రేఖా:- తిన్నగా వర్ణకాలనే పోవుదురు. చాపల్యమున ఇటునటు మసలరు." చలాపాద్భుతమే! చలాపాద్భుతమే! అనుటకంటే సాధురచననే చర్చ శాస్త్రిగారి విమర్శ పోకడలను గుర్తెలుగు శక్తి నివర్చనము.

అయినను కొన్నిచోట్ల వ్యాఖ్యాతయొక్క వివితావిమర్శ తీవ్రతకన్న గురువర్ణనలకు భక్తి మనకు తోచును. "గృహీతపాతే యోధవ" (పే. 103) చర్చ ఎనిమిదివేల విస్తరించినది. ఇంతవ్యాఖ్య అవసరమా? "స ప్రియ ప్రయాణానికి బత్తెం సేకరించుకో!" అంటే చాలదా! పేక్షపీయకు నాటకముల మీద వ్యాఖ్యలలో కూడ వ్యక్తిగత విమర్శా విమర్శణ విజృంభణ మాడవచ్చు! నులభ గ్రామ్యములగు స్థలములలోగూడ ఈ శీవ్రాలోచన వెగటనిపిస్తుంది. "ఈ రాజధాని చాలావ శాస్త్రులవారి సాహితీ రాజధాని ఉండును" అని ఆయ్యంగారిమాట.

"ప్రసవస్తోతరం..." మీద వ్యాఖ్య (పే. 140) "ఇది కాలిదాసు విక్రమ ప్రాయశేష శ్లోకము. మలీయిరె విడి అలవి పడునది కాదు, దీనినాటి మతాదులు లేదు... నకుగ్రీష్మవైశం... అనునది గీర్వాణ వాచ్యమునందెల్ల మధురతనుబలనదని" ఇది ఉత్సాహమా? విమర్శా? కాలిదాసు నందు ఎంత మత్సర ఉన్నన అది ఇటువంటి ఆతిథ్యోక్తిలకు చారిత్రానుకూలము. ఈ వికార వివితాప్రపంచములో అలుపులను పర్వతములుగా ఎంచరాదు. ఈ మత్సర ఎంత పరిహాసాత్మకమగునో గమనించండి. "(పే. 147) 'స్నిగ్ధజన సంవిభక్తం హి దుఃఖం సవ్యా వేదనం భవతి'—ఇది యొక్క కాలిదాస మహావిద్య చేపట్టాలిన మాత్రీ. మలీయిందులకు సమధుకాదులేదు" అంత గొప్పదా ఈ మాత్రీ! ఏ 'చెత్తి' విలలో ఆయినా ఈమాట మనం చూడవచ్చు. దుఃఖ విషయంలో చిల్లర కవులుకూడా ఈమాట అన్నారు. దీనిని ప్రశంసించుట మరుగొల్లన భీముడని నాటించుట! 'తెరి, తమ శబ్దాలు విస్తరించిన విమర్శ గాణించును. ఉత్తమ పురుషులకేంద్రమైన మలీ గాణించును.

విపులమైన ఉపోద్ఘాతములో ఈ చిల్లర కవులకు నేపించుట అగుమధుకుండ్ల, మాడ్లక ను గురించి నడిచిన ప్రశంస: "నాటక విమర్శ గ్రాగ్రహము, సహృదయరాజ్య" (పే. 68)

ఇటువంటి ప్రశంస ఆంధ్ర యులలో ఏ 'కొలరికె' కో, ఏ 'హల్లెక్' కో సరిపోవచ్చు. మాడ్లకా కవిమాలినవాడనిచెప్పకు. అయితే ఆగ్రహము కాదని, రాజ్య కాదని ఘటాశభంగా చెప్పవచ్చు.

ఇంత విపులమైన ఉపోద్ఘాతములో ముఖ్యమైన సమస్యలు తీడని చూచినట్లులేదు. కాకుంజలములో చతుర్థాంశము అంత ఉత్తమమైనదా? అంతకన్న అధికమైన అంశములేదా? ఎందుకు ఆ అంశానికి అంత ప్రాధాన్యము ఇచ్చివారు? అది సమంజసమా? ఆ అంశములోని శ్లోకచతుష్టయము కాలిదాసు ప్రతిభా సర్వస్వమా? ఇంతకు కాకుంజలమున ఏ ఉద్దేశ్యముతో వి విస్తరించినాడు? కావ్యప్రాబల్యమును అరికట్టుటకా? విప్ల ప్రాబల్యమును నిర్దేశించుటకా? అది శృంగార నాటకమా? అయితే 'పునర్వపం క్షయతు' అని ఎందులకు? వి వివర్ధికి నిర్మించిన గర్భగుడిగా ఆలోచించవచ్చు! రవీంద్రులు అభిప్రాయపడినట్లు మోహాచార్యులమై కలుషితమైన ప్రేమ, ఉజ్వలము, కురియునైన ప్రేమగా మారుటకు పరిచయం చేసాకా? అనంతరకాదు! ఖమా కావ్యవస్తువు? కళంకలా పునస్సంయోగమా, పర్వ దమనని పుష్పకా ముఖ్య విషయమా? లే? "తమసామాన్యోక్తిగ్రంథయ" అను ఉపనిషత్తు నాటకరూపం పొందినదా? ఆశ్రమవాసుల, పురజనుల రీతరమ భేదముల చర్చకావో! ఇవమిర్శమని తేల్చలేదు.

భారతములోని కళంకలాపాఖ్యాన విషయము ఉపోద్ఘాతములో చేర్చబడినది. తద్వపురాణము, బాతక కథల ప్రస్తావనలేలేదు. వాటి చర్చకూడ అవసరమని తోచును. భారతకథ చదివినవారిని కాలిదాస ప్రతిభా విశేషము గ్రాహ్యముకాదు. ఇది కావ్యము; అది కథ మాత్రమే. దుర్వాసుల కావము వి విల్పించినది, అవసా! ఎంత నైపుణ్యము! అని మనం చచ్చుటకొచ్చెదము. ఆధునిక నాటక విమర్శ దృష్టితో పరిశీలింతుమేని కాకుంజలములో ఆయువుపత్తెన కావలసిన పక్షంలో కాలు వేయుట అని చెప్పవలసి వచ్చును. ఉత్తమమైన నాటకములో ఏ ఘట్టముకూడ కావాలి, వింద్రబాలిము, దివ్యుల కోర్కెను సహించదు. వస్తువు పాత్రల చేష్టలనుపట్టియే సాగిపోవలె.

అరవ అంశము అరవవ్రేలు అన్న విమర్శ లేకపోలేదు. సానుకూటియో, మేనకా కళంకలకు రాజా గోడుగోడని దుఃఖించుట తెలియబలుచుటకు మాత్రమే అరవ అంశము వ్రాసినట్లు వినిపించును. లేక మూడవ అంశము రిక్తాతే అగిన ప్రణయ గాధను ప్రేక్షకులకు అందజేయుటకా? పరాయిపిల్లను చూచి, ప్రేమించి, అవివాహితను గురించి "అంతే నిధాను, కిరణోడు, యధామఖులే సంవాహయామి..." అన్న దుష్కర్మకుని ఉదాత్తత ఏమిటి అని ప్రశ్నించవచ్చుకూడా. అది ఎంత ఆసక్తికరము, గ్రామ్యము! అయినది కళంకల విశేష వచనములలో గోచరించును. అందుకనే శ్రీ అరవిందభూషణ "కాలిదాసునందు వాత్మిక యందువలె వైరిదీర్చి, ఆవేశము తేవటాను. ఏవో బి మహాత్మ్యమైన ఆశయమునకు తీవ్ర సర్వస్వము ధావోనీ తెగింపు కాలిదాసులో లేదు. పంచేంద్రియములకు విందుచేయు మామూ, నేర్పు కలిగినవి. అతని కావ్యములలో ఉన్న రోకాయములున్నా అవి హిందూధర్మ ప్రభావములై కలిగినవేకాని స్వామధివాసేయవల్ల కాదు. కాలిదాసు రసితడు, విప్లవీయుడు. ధర్మబద్ధతకలుకు మాత్రంకాదు. "విష్కా ఖనాం కోవిహాకుం సమర్థ!"

కాకుంజల వాక్యము, 'నేటి' కవి నడిచిన మాటలకు చింత పలుకులవలె చేర్చించుట

కవి పాటి అయినది. సంస్కృత సాహితీ కోర్కెన్నెలా యూరపుఖండమంతి ప్రసరించి నవ్వడు పృథమ ఉత్సాహోద్రేకములో చెప్పినమాటలేకాని మనము వ్యాఖ్యాతాను చేయకత్తెము గేటె మాటలలో ఉన్నదా అని సందేహము కలుగవచ్చు. పాశ్చాత్య విమర్శకులు కాకుంజలమునకు ఆగ్రహాంటూల మియ్యకు. వారలు మృచ్చ కటిక మను మిన్నగా పరిగణించుకు. "కాలిదాసు ఎంతో ప్రితిభావంకుడు కావచ్చు. కాకుంజలములోని అనుభవాలకు మనదైన కీర్తనాని సంబంధమేమోలేదు. క. ద్వా శ్రీ మము, స్వగ్ధము, హేమకూటము... అది విక ప్రకంచము. మన దైవిక కీర్తిలో కాలిదాసు మూర్ధవర్ధకు కావాలి" అని వారి అభిప్రాయము.

కాలిదాసుకేకు ఉచ్చరించగనే భాంకరేపు పేక్షపీయకు అను ప్రకంప సాధారణముగా వైరిలాగుటలదు. ఇది వి గొప్ప పారిపాటు. పాశ్చాత్య (ఆంగ్లయు) వివితా వాహినీలో పేక్షపీయకు ఎట్లు శ్రేష్ఠుడో, గీర్వాణములో కాలిదాసుమేటి అని అర్థము చేసుకొనిన రివ్వలేదు. ఇద్దరినీ ఒకరికొకడలో పెట్టి చూచుటవల్లకు పారి పాటు. అటు పండి "కాలితా" విమర్శనకు తొలగకొచ్చుట శ్రేయస్సు. రఘువంశములోని "ప్రీతి రోధమస హిష్టపాపురీ..." అనే శ్లోకానికీ, నాటకములోని 'గ్రీయాపాత్ర' మర జాన్మభు ఉత్సాహమునకు ఏమి పామ్యము! వైరిలోగానీ, పాత్రపృష్టిలోగానీ, హృదయ పోషణములోగానీ, నిర్మించిన రూపక సంఖ్యలోగానీ, మన వికారిజీవిత నిర్మాన్మతములు ప్రతిబింబించునట్లు చేయుటలోగానీ, పాత్రుల హృదయాలను ఉజ్వలంబుగించుకొనేలోగానీ, మానసిక ప్రవృత్తి రిక్తిజ్ఞానములోగానీ, - వారిద్దరికీ సామ్య మంతగాలేదు. పేక్షపీయకు ప్రితిభ మన లో అమృతము రేకెత్తించ ఆత్మార్థమైన దివ్యవ్యాపారము. కాలిదాసు సామాన్యము కాలిదాసుదే! గీర్వాణమును కాలిదాసంతే నానాకు గా మలచిన వి మలీయోడులేదని పెద్దల అభిప్రాయము. అతని ఉపమలు, ఆరాంతర వ్యాసములు. పాత్రపృష్టి, హృదయము, పాంగారు శృంగారము, తీవ్రకీర్తన నిరాఘాటమైన వైరి, పేరు పొల్లు పొక్కులేని మాటల విగుప్తు, వ్యంగ్యములు, పాత్రోచితమైభావ, రూపక నిర్మాణ శిల్పదామ్యము - తెచ్చలేని సాంపులు కాకుంజలములో గొల్లకొని వచ్చును. కాకుంజలము వి సర్వస్వమైనచో, ఆ నాటకపరిణతి దుష్కంఠుని "అవాఘాతం పుష్పం..." అనే శ్లోకములో ఇమిడివున్నది.

ఆపుష్ప సౌరభమును ఆప్రమాదించలేనది, ఆశేచిగురును అందించిన, ఆ ముతైమును తొలిచిన, ఆ మధువును గోరిందిచ్చిన, ఆ పుణ్యఫలమును కరలము గావించిన రసాస్వాదినీ వ్యాఖ్యకు కోహయి! ఇల్లు ఇతర గీర్వాణనాటకములకెల్ల వ్యాఖ్యలు వ్రాసిన శ్రీమాన్ రామదాసు ఆయ్యంగారు ఆంధ్ర సంస్కృత సాహితీ కీర్తిలను పరిమళముగా మునుగా! వారినే ఆమోహమైనది, అది విగినే, గురుసేవ, తెజగుసేవ.

తేలుమందు (ఆంధ్ర) 15 నిమిషములలో గలము - 24 బిల్లెల సీసా రూ. 1-50. ఖయ్యులకేను. తేలుమందుడిపో - తేలుమందు ఉప్పును గోదావరికిచ్చు.

★ శివారెడ్డి పద్యాలు ★

పెళ్లిళ్ళ ముచ్చట్లు

చక్కమొన్నబాగద వైశాఖమాసమ్మ!
మించుచు మించు సందులేదు
తగలురాకొనడ ప్రతియువారి పెళ్లికై
పెట్టిపట్ట ఎన్ని పెళ్లికాదు!

పాతకోలాటకైతె ప్రతికీర్తనాలు
పెళ్ళికొడుగువచ్చి పీలవలకై,
మాస్తి నుండునుంచి మా ప్తారు మారింది
అడుగుపెట్టలంటె అమితసిగ్గు!

పెద్దపెద్దరెడ్డి పెళ్ళిళ్ళుభవాలు
వ్రాయదలిస్తే చెయ్యకపోయింది,
కాలుకానడకైతె భారీ యింకేముంది
నలిగిపోయినట్లు నాలుకవిడి!

దేవళ్ళు

మానగనదు పునదు మర్యాదగలవల్లె
శేరు రామిరెడ్డి పెద్దత్యాగి
వచ్చిపయముగానె యిచ్చాడుకుభలేఖ
ఎందుకంటే? పొట్టుయేదైరాదు?

పల్లవోమనేల వెళ్ళాకప్రాద్దున్నె
మోడగుంట మాకు మోడుమొన్నె,
అల్ల నడవనోతె అలవాటుదప్పింది
కారులేపోతె కదిలెట్ట!

ఎంతోఖర్చుపెట్టి ఏమేముకేళారు
కాయనూర్లు, చక్కండలేడు
పట్టకొచ్చి రెండు పొట్టేలపిల్లల్ని
గోటుకేస్తేపోల, మాటంట!

కావలి డి. ము. కోర్టులో

ఆసలు 193 of 54. E. P. 203 of 58.
తూములూరు రమణమ్మ - }
ప్రస్తుతం కాళహస్తి } -వాది.
T. R. పరమశివ - నెల్లూరు - ప్రతివాది.
యీ క్రింది పట్టి దాఖలా ప్రతివాది తా||
స్థిరాస్తిని 11-6-1959 తేది పై కోర్టువారి
యెదుట యాలము కేసుబడును.

— ఆస్తి పట్టి :—

నెల్లూరు రెజిస్ట్రేషన్ డిస్ట్రిక్టు యలకా
అల్లూరు సబ్ రెజిస్ట్రేషన్లలో చేసిన కోర్టు తా||
అల్లూరు గ్రామములో: (1) మా గాడి సర్వీ
నె-138 కు, య 5-60 ట్లు, 4స్తు రూ. 41/-
గల భూమి. పాట రూ. 7000/- లు.

— యం. వెంకటసారాయణయ్య,
వాది స్టేడరు.

అనంతపురం సబ్ జడ్జివారి కోర్టులో

S. C. 30 of 50. E. P. 88 of 58.
గజిపూటి గుడ్లపట్ల - వాది-(డి. హో.)
గజిపూటి గోవిందప్ప - ప్రతివాది-(జె. డె.)
నోటిసు:- పై నెంబరులో పెద్దయ్యలు
దాఖలా ఆస్తులు 26-6-59 తేది పై కోర్టులో
యాలము కేసుబడును.

పెద్దయ్యలు:- అనంతపురంజిల్లా రాయ
డుంగం తా|| వ్యాపారపురం గ్రామంలోని:-

దాఖలు: ప. నెం: విస్తీర్ణం: తరం:
స. పుంజి. 141.C 3-07 1-12-0

అలో జె. డె. గోవిందప్ప భాగం.
అనంతపురంజిల్లా రాయడుంగం తాలూకా
రిడుగుకుంజం గ్రామంలోని:-

ప. పు. 171.D 1-43 2-14-0

" 172.B 9-33 19-14-0

" 173.A 6-01 6-12-0
అలో జె. డె. గోవిందప్ప భాగంమాత్రం.
— జె. శేషగిరి - వాది అడ్వకేటు.

ఎవరువచ్చురాలా, ఏయిమ్మజవరాలా,
రావీయెవరో, అమలమానీయెవరో,
పెళ్ళికొడుగువచ్చి, పెద్దప్రాలువచ్చింది
అందరూకైతెచ్చు అడవచ్చు!

మ్యారెమ్మ వోల్లు మాడల్లాబరిపారు,
పెళ్ళిమంటపమ్మ పెట్టుగుంది,
గవ్వయ్యమ్మ వచ్చిందివచ్చాను
వ్రాయలేను పెళ్ళికైతెచ్చుమ్మ.

అందగాడు మానీ అందట్లా గ్రాడ్డేటు
నువ్వురెడ్డి, రాయమందరాని
ఆ ముఖాపిమ్మ అపరంజి అంగారు.
కృతీను రామయిల ఘట్టమూర్తి.

మొత్తమంటివాడు మంగళాశ్లక్ష్మయ్య,
అతనితో కులరూగు ఆమకాశి
నట్టిమాటగాడు వరుపేనీనూరాను
తీగ్గమొగ్గులేడు తిగినకోడు.

మేనవరూ - పోమవరపు

దొండకండు నాలు వారసాని యమ్మయ్య,
ముచ్చటైనముక్క ముద్దుమొగమా,
వరుడు మేనవరూ వకజల్గు నలుకండి
చదువుకొన్నవాడు సన్నవోడు.

స్వచ్ఛమైననెయ్యి, అచ్చార సాంబారు,
నారసీమవడలు సమలరాల!
ఆసలు యేదిబల్ల ఆడోళ్ళవంట్లకై
చెప్పబల్ల, వాళ్ళ చెయిదగిలై!

కొకాటి

కవికి పాతఫింగు కాకానిచంద్రయ్య,
ఆకలేనినరుడు అమితరుల్లు
పంపినాడుకార్డు అమ్మయ్యపెళ్ళిగ
అడుగుయెత్తు, తేల్ల అడ్డకాల!

ఎక్కడోడోయేందో లుక్కింగుగర్లగంట
చెయ్యకాది టిక్కటియ్యమంటె
దబ్బులడుగుతాడు, యెబ్బంది గమనించె
మానీగాడు, తేడు మంచిసెడ్డ!

వైలుదేరి నేను వైలెక్కియ్యదయ్యాన్నె
గంటకల్ల బిటగుంట ఫిక్కి
చిన్నస్తేదనుంది చేరింది మామండి
అర్ధమైలుకొండ, అమితయొండ.

చదువుతున్నగురిలు శిశిరభా కామేశ్వ
రమ్మకేరు, నీకరామిరెడ్డి
వరుడు వల్లెమొగ్గు; వరకల్లు మెంకింది?
కొంపడినెప్పకైతె హోయ్యభాయి!

★★ పల్లెలు ★★

(4వ కేటోరంజ)

గౌరవరం గ్రంథాలయం

గౌరవరం గ్రామపంచాయతీవారు
క్రొత్తగా నిర్మించిన గ్రంథాలయ భవనానికి
కావలి కైద్యశమఖులు డాక్టర్ చివురుల
శంకరకాశ్రిగారు యీ నెల 10 తేది
ప్రారంభోత్సవంకేళారు. శ్రీయుతులు శేష
సుందరరామకర్ణి, మారి వెంకటసుబ్బారెడ్డి,
యం. అజిరెడ్డిగారింలు, గ్రంథాలయ నిర్మా
ణంలో గ్రామ పిమ్మపెద్దలు ఇచ్చిన సహకా
రాన్ని ప్రశంసించారు. అటల పోటీలో
గెలుపొందిన వారిలకు సభాగృహ్యులు బహు
మతులు పంచారు. శ్రీ మారి మహాశివరెడ్డి

వంశన సమర్పణంకేళారు. సభాసంకరం
తెలూరి వాస్తవ్యులు శ్రీ తెల్లూరుల శంకే
శ్యామసుందర్ గారు "శేషన చరిత్రము"ను వారి
భాగం చెప్పారు. — డి. వి.

వార్షికోత్సవాలు

శివారాయకొండ:- ఈ నెల 5 తేది కాన
సభ్యులు శ్రీ నలమూరు చెంచురామనా
య్యుడు గారి అధ్యక్షతన శివారాయకొండ
శ్రీ ఆయితా రామయ్యరెడ్డి బోర్డుపైసాగ్గాలు
వార్షికోత్సవం జరుపుకొంటా జరిగింది. తలు
పురు పురజనలు, పుర ప్రముఖులు పాల్గొ
న్నారు. డాక్టరు శ్రీ వి. వి. శేషయ్యగారు
ఉపన్యసించారు. కృత్యము తరగతిలో ఉత్తీర్ణు
లైన విద్యార్థులకు శ్రీ కిశోర్లు నువ్వారావు
గారు, డాక్టర్ వి.వి. శేషయ్య బహుమతులు
నిచ్చారు. రెండోవంద 90/లమేరపాల్గొ
లర్ పిళ్ళల నొసగుచున్న శ్రీ అప్పల ఆం
జనేయల గుప్తగారు, ఆ పాల్గొలర్ పిళ్ళలను
యధాప్రకారం ఇచ్చుటకు తన అభిమతమును
తెలియకేళారు. సభాసంకరం వివిధి శేషధా
రణులు, నాటక ప్రదర్శనములను విద్యార్థులు
నిర్వహించారు.

— జె. పత్తికారాయణ

కురిచేడు:- కురిచేడు బోర్డుపైసాగ్గాలు
సారస్వతసంఘ వార్షికోత్సవము, యీ నెల
6 తేది నర్సారావుపేట వ్యా య వాది శ్రీ
యన్. వి. రంగారావుగారి అధ్యక్షతన జరి
గింది. హెచ్చాప్రతు శ్రీ వి. యన్. కృష్ణ
మూర్తి వార్షికోనికేదీకను చదివారు. "తిక్కన
కవితాశిల్పము"ను గురించి శ్రీ మద్దలపల్లి సత్య
నారాయణ శాస్త్రి గారు; "శ్రీనాథుని
శృంగార రసపోషణ"ను గురించి శ్రీ జి. జె.
రాఘవాచారిగారు సాద్యకృతార్థముగా
ఉపన్యసించారు. వివిధ శేషధారణ మొదలు
గాగల వైభావీక కార్యక్రమాలు చక్కగా
ప్రదర్శించబడినవి. లలితకుమారి, మం ద రి
గారల నృత్యప్రదర్శనములు ప్రేక్షకుల
ముగ్ధులకేసాయి.

— యన్. ఆదిసారాయణకర్మ.

బోయలపాడు:- బోయలపాడుమహారా
బోయలపాడు ప్రాథమిక పాఠశాల వార్షి
కోత్సవం యీ నెల 4 తేది న కావలిస్తూళ్ళ
దానియర్ ఇన్ స్పెక్టరు ఆర్. విశ్వనాథం గారి
అధ్యక్షతన జరిగింది. పిల్లలచే నాటిక కృద
ర్యంజనమింది. అటలపోటీలో గెలుపొందిన
విద్యార్థులకు బహుమతులు పంచిపెట్టబడినవి.

— వెంకట ఆంజనేయలు.

రేపూరు:- ఆళ్ళ మాడు తాలూకా
రేపూరు బోర్డుప్రాథమిక పాఠశాల వార్షికో
త్సవము, కానసభ్యులు శ్రీ ఆనం సంతోష
రెడ్డిగారి అధ్యక్షతన, యీనెల 11 తేది జరి
గింది. ఆళ్ళమాడు స్కూళ్ళు డిప్యూటీ యిన్
స్పెక్టరు శ్రీ యన్. సత్యకృష్ణయ్య, శ్రీ వి.
రాజారాం, శ్రీ డి. కామేశ్వరయ్యగారు
ప్రసంగించారు. ఈ సందర్భంలో పూర్వ
విద్యార్థి శ్రీ చల్లగుండ్ల రామచంద్రయ్య
కు. 100/-లు విలువ గల బహుమతులను
విద్యార్థుల కొసగాడు; రాష్ట్రీపతి, ప్రధాని
రూపకటములను పాఠశాలకు బహూక
రించారు. — పి. తిరిపాలు.

కలవాయి:- బోర్డు ఉర్దూ ప్రాథమిక
పాఠశాల కృతీయ వార్షికోత్సవం, యీ నెల
7 తేది, నెల్లూరురెజి ఉర్దూడిప్రెక్షర్ ఇన్ స్పెక్టరు
జహాల్ అబ్దుల్ మాజీంసాహెబ్ గారి అధ్య

క్షతన జరిగింది. హెచ్చాప్రతు యన్. పత్తార్
సాహెబ్ నిరీక్షించినాడు. డాక్టర్ పత్తార్
సాహెబ్ సాహెబ్, శ్రీ పి. వెంకటసుబ్బయ్య
గారింలు ప్రసంగించారు. అటల పోటీలో
గెలుపొందిన విద్యార్థులకు బహుమతులు యి
వ్వబడినవి. పై పాఠశాల విద్యార్థు లిరువురికి
కృత్యము మిచ్చిన పాల్గొలర్ పిళ్ళలను శ్రీ
మాజీంసాహెబ్ ఆ విద్యార్థులకు అందకేళారు.
యన్. పి. పత్తార్ సాహెబ్ శంకన సమర్ప
ణంకేళారు. పిమ్మలు, పెద్దలకు మి కా యి
పంచి పెట్టబడింది.

— యం. మల్లికార్జునరాజు

కృష్ణాపూర్ణి:- ఈ నెల 15 తేది
దానియర్ రెజిస్ట్రార్ సంఘంవారి బోర్డు
ప్రాథమిక పాఠశాల వార్షికోత్సవం, ప్రత్యేక
జిల్లా విద్యాకాఖాదికారి సహాయోద్యోగి శ్రీ
పి. జనార్దనరావు అధ్యక్షతన విజయవంకంగా
జరిగింది. ప్రధానోపాధ్యాయులు శ్రీ పి.
వెంకటకృష్ణయ్య స్వాగతం పలికారు. స్కూల్
డిప్టీయిన్ స్పెక్టరు శ్రీ యం. మామంకరావు
ప్రసంగిస్తూ, దానియర్ రెజిస్ట్రార్ కృషిని
ప్రశంసించారు; పాఠశాలకు భవన నిర్మాణ
ఆవశ్యకతను వివరించారు. అటల పోటీలో
గెలు పొందిన విద్యార్థుల కం ద రికి
కలిపి ప మ స్టీ బహుమతి గా డి. స్టాంప్
యివ్వబడింది. పాఠశాల విద్యార్థులు
"భక్తశ్రీయార" నాటకము, వివిధ శేష
ధారణ వర్తరాలు ప్రదర్శించారు. పాఠశాలకు
భూమి విరాళ మొసగిన శ్రీ మంజుల సుందరరా
మరెడ్డి గారికి భవ్యవారాలు అర్పించబడినవి.

— ఈశ్వరమ్మ, కార్యదర్శి.

వ్రామ్యలక్ష్మ అగ్నిహారం:- బోర్డు
ప్రాథమిక పాఠశాల వార్షికోత్సవము, క్రితలు
14 తేది కావలి డి. ప్రి యిన్ స్పెక్టర్
శ్రీ యం. మామంకరావు అధ్యక్షతన జరి
గినవి. శ్రీ శేషి వెంకట్రాయయ్యగారు ప్రజలు
ఉపాధ్యాయుల కొసకవలసిన సహకారమును
గురించి ఉపన్యసించారు. పాఠశాల విద్యా
ర్థులు "శ్రీకృష్ణ కులభారము" నాటకమును,
"చెటి మొక్కుకోళ్ళు" నాటికను కృదర్పిం
చారు. విశోధకార్యక్రమంనాడ జరిగింది.
ఆ ధ్య యు ని చే బహుమతిప్రదానం జరిగిన
కర్వార హెచ్చాప్రతు వందన సమర్పణంతో
కార్యక్రమం ముగిసింది.

— ఆకుమర్ల వెంకటేశ్వరు.

రేడ:- స్పెషల్ బోర్డు ప్రాథమిక పాఠ
శాల సారస్వతసంఘ వార్షికోత్సవం, యీ
నెల 11 తేది న కానసభ్యులు శ్రీ యం.
మునుస్వామిగారి అధ్యక్షతన జయకృదంగా
జరిగింది. శేలాదిప్రజలు పాల్గొన్నారు.
స్కూల్ సీనియర్ డిప్టీయిన్ స్పెక్టరు శ్రీ పి.
నాగభూషణం, దానియర్ యిన్ స్పెక్టరు
శ్రీ పి. వెంకటసుబ్బయ్య ఉపన్యసించారు.
హెచ్చాప్రతు శ్రీ పి. చెంచురామయ్య
స్వాగతంపలికి, వార్షికోనికేదీ చదివారు.
రేడ, రేడకండ్రీక శంకారాయతీల అధ్యక్షులచే
కళాకోత్సవములు గావించబడినవి. "బలి
చక్రవర్తిదానము", "ఇద్దరు స్నేహితులు"
అను నాటికలను, నృత్యములను ప్రదర్శించారు.
సాంఘిక సంక్షేమబోర్డు అధికారికి కుమారి
జి. వరహాలమ్మగారు బహుమతులను పంచి
పెట్టారు.

రేడ పాల్గుస్వామికి ఆధికారి, ఆ సంద
ర్భంలో, వస్తుప్రదర్శనం ఏర్పాటుకేళారు.

— పి. చెంచురామయ్య.

పెండింగ్స్ రూ. 247

మోదేగుంట శ్రీ దేవర్ల ముఖ్యరామరెడ్డి గారు తన కుమారుడు శ్రీమద్దాసరెడ్డి, కుమార్తె సౌభాగ్యవతి మూలక వివాహం లను పుష్కరించుకొని రూ 58/- లు

కోల గొట్ట శ్రీ పండ్లూరు వెంకట ముద్దారెడ్డిగారు తన కుమార్తె సౌభాగ్య వతి మూలక వివాహం పెండింగ్ రూ 58/- లు

శ్రీ కాకాటి చంద్రశేఖరరెడ్డిగారు తన కుమారుడు ఆయుమ్మతి కామేశ్వరి వివాహం పనుయల రూ 116/-లు.

పెల్లూరు శ్రీ కె. రామయ్యగారు తన పుత్రిక సౌభాగ్యవతి ఇందీరకు గత 27 తేదీ జరిపిన వివాహం పం ద ర్పిం లో రూ 15/- లు

జమీన్దార్లుకు జమీన్దార్ల పూర్వకంగా వివాహములిచ్చి సాయపడినందుకు ధన్య వాదములు. నూర్సు ఛానెల్లలకు పర్యవేక్షకుడు పుట్టమల నిచ్చుగాక.

—సం. జ. రె.

జమీన్దార్లు

శ్రీ వికారి, ప్రభాకర పూర్ణిమ 22-5-1959 శుక్రవారం

తృతీయ ప్రకాశిక

రెండవ పంచవర్ష పథికానికి ముగియటకు ఇంకా రెండేళ్లువుండగా, అప్పుడే తృతీయ పథికానికి వైచర్యం సాగుతుండడం గమనించుకొని విషయం.

భారత ఆర్థిక పరివీక్షణలు, విధాన నిర్ణేతలు తృతీయ ప్రకాశిక వైచర్యం సాగిస్తున్నారు. తృతీయ ప్రకాశిక మొత్తము, దానిలక్ష్యాలయినవిధంగా తేలికపాటునప్పటికీ, ఆ ప్రకాశిక స్వరూపం 11,000 కోట్ల రూపాయలు వుండగలదనే ఊహతో చర్చలు సాగుతున్నవి.

తృతీయ పథికానికి పెద్దదిగావడంవల్ల, ద్వితీయ పంచవర్ష పథికానికి కాలంలో కాస్తా, తృతీయ పథికానికి కాలంలో (5 సంవత్సరాల కాలంలో) 2 తేలికపాటు రూపాయలు కొత్తపన్నులను విధించవలసిన అవసరం మేల్పడవచ్చునని ఒక నూతన తేలికపాటు, ప్రోత్సహనాలు తగ్గవలెనని రూపంలోనేవుంటాయని, ప్రత్యేకపన్నులలో నిన్నుతున్నవిద్యారా అదనపు ఆదాయాన్ని రాబట్టవచ్చునని అభిప్రాయపడుతున్నారు. విలాస పన్నులపై; రాష్ట్రల అన్నకంపన్ను స్థానంలో వివిధ సరకులపై కేంద్రం ఎక్సైజు కన్నును విధించాలని ఒక నూతన వచ్చింది. భూమిమతాన్నిబట్టి, భూమి పన్నుపై సరచార్జి అదనపు పన్నుల విధింపు ఎదుర్కొంటున్నది. తృతీయ ప్రకాశిక కాలపరిమితి వసయల సమీక్షించడంపై వైచర్యం అభిప్రాయాలు ప్రాథమికమైన ప్రజా, యా నూతనల మంచి చెడ్డలను పరిశీలించడంతో, ప్లాన్ డివిజన్ కార్యక్రమం తాత్కాలికంగా తీసుకుంటుందని మన గణాంకశాఖకు చెప్పుకున్నది.

పెండింగ్స్ పురణం

ఈ మాసంలో పెండింగ్స్ గిరాజీ చాల ఎక్కువ. పెండింగ్స్ కుల ధరగూడా బాగా రుణా రాగ పరిణవమైవుంది. ఈమాసాల్లా లలో ఒక పెద్ద పెండింగ్స్ దిన, ఆంధ్రదేశ మంతా ఆ వివరమెందలు యా వివరవరకు తిరిగి ఒక వుడ్డోగి యిలా అన్నాడు— పెల్లూరు, కోల్లూరు తాలూకాల పెద్దరెడ్డి పెండింగ్స్ కట్టాలవల్ల భారమైతేకావచ్చు గాని, యితర చోట్లలో పోలిస్తే చాల నీం పిల్ల అని! అంటే వారిభిప్రాయం 'గానా, పీనా, బానా' లవంటి అట్టచు పాలు తేవని; అంటే దుర్వ్యయాల తేవడావం. అంతమాత్రం ప్రభం స యితరలనుండి రావడం మనం పంతోపించదగినదేకదా!

కాని నేటి వివాహాల బాహుళ్యంకాస్త గుడ్డు తిరుగుతున్నది. ఆహూతులు పందల పంఖ్యలలో వుండడం ఎప్పుడో పోయింది. ఆ స్థానాన్ని యిప్పుడు కాళ్ళ ఆక్రమించాయి. అతిథులు తేలి పంఖ్యలలో వుంటున్నారు. అందువల్లనే ఏ రెడ్డి కుటుంబీకులు గాని-సోదర్యులందరూ వచ్చిపో-గ్రామాలలో పెండింగ్స్ చేయడం మాని తేలికారు. పెల్లూరు పురమండలము, కస్తూరిదేవి విద్యాలయం చోటి పెద్ద పెద్ద భవనాలే ఒక ప్రత్యేక చాలనవ్వడం, యీ స్వంత యిండ్లలో ఎల్లా సాధ్యపడుతుంది?

కట్టాల ప్రశ్న యానాడు కించిస్తున్నాడా అనే ప్రశ్నగా వున్నట్లులేదు. ధాన్యంధరలు బాగా వుండడం, రైతు ఆర్థికస్థితి మెరుగుగావడం వీనికి కారణంగావచ్చు. ఎక్కువకు, సరికి సరి అన్నలు అల్లుడికంత అస్తి వుంటుందో, కొంచెం హెచ్చుతక్కువగా అంతే అస్తియిచ్చి అల్లుడి కొనకొనడం రివాజయినట్లుగా నూడా వున్నది. ఏమైనా ఎకరాకు వెయ్యి రూపాయల దామాసూతు తక్కువ లేకుండా

మన ఆర్థికవనరులు, అవసరాలు పనువ్వయంగానందువల్ల, ద్వితీయ ప్రకాశిక నిర్వహణలో అనే చిక్కులేర్పడినవి. మన విదేశ ఆర్థిక వనరులన్నీ అతిర్వరలో అదృశ్యమై, 'భిక్షాంధేహి' అంటూ విదేశాలకు వెళ్లవలసి వచ్చింది. మనం ఎప్పుడోప్పుడు గట్టిగొనట్లుగుపించినప్పటికీ, ద్వితీయ ప్రకాశిక ఆశించిన ఫలితాలు మెరతేవతాయనే నమ్మకం కలగడంలేదు. కావున తృతీయ పథికానికి విషయంలో మన ఆర్థిక పరిణాలు, విధాన నిర్ణేతలు తగ్గబాగ్ల క్త వసాంచవలసివుంది. ద్వితీయ ప్రకాశికకు సంబంధించి 9 వందల కోట్ల అదనపు పన్నులను భరించేటప్పటికీ గజ గజలాడిన మన ప్రజలు, 2 తేలికపాటు పన్నుల భారాన్ని (అందులో ఎక్కువభాగం తగ్గవలెనని) భరించగలరా అనేది సందేహపడమైన విషయం. ప్రభావిత కార్యక్రమాలపై పెట్టే ఖర్చుల దుబారాతేకుండా చేసి, ప్రతి ప్రభుత్వ కార్యక్రమాలకు అవసరం వ్యయాన్ని తగ్గించితే, ప్రోత్సహన భారాన్ని ప్రజలపై తేయవలసిన అవసరం అంతగా వుండదు. కావున సాధ్యమైతే వరకు ఎక్కువ పన్నుల భారం తేకుండానే మన ఆర్థిక ప్రణాళికలు, విధాన నిర్ణేతలు తృతీయ ప్రకాశికను రూపొందించగలరని ఆశించుదాం.

ముట్టుకున్నది. చదువు, ఎట్టవోలు ఆయితే మరొకటి ధర వుండవచ్చు. ఇది వున్న కుటుంబాల పంకతి.

కాని యీ కట్టాల బాధతో చిరికిపోయే మధ్య తరగతి కుటుంబాలు, ఆ హుత య్యే యువతీ యువకులు ఎందరో వున్నారు; బయటికి తెలియడంలేదు. ఇటీవలనూడా కోల్లూరు తాలూకాలోని ఒక పెద్ద గ్రామంలో వివాహం తేనుకున్న ఒక మెట్టుకొట్టాకా రెడ్డి యువకుడు, అత్తగారివద్దన్న కట్టుం పొందలేక, తనకుటుంబంవారి ఒట్టిడికి తట్టుకోలేక, అత్తగారింటిలోనే, వివాహమైన ఆరు మాసాలకే, ఆత్మహత్య తేసుకొన్నట్లు వదంతి. వరకట్న పివారం యిల్లా ఎన్ని కుటుంబాలను నేలమట్టం తేస్తున్నదో, ఎన్ని పచ్చని సంసారాలలో చిచ్చురెడుతున్నదో, ఎందరు నవదంపతులను బలిగొంటున్నారోకదా!!! విద్యావంతులు, నాగరికులైన యువకులు తెలచెట్టి కొనబడే యా దురాచారం యిప్పటికి పోలేదంటే, దేశం ఎల్లా ముందుకు నడుస్తుంది? రాబోయే ప్రభుత్వ కాపాపంవల్ల యీ రంగం లోనూడా బ్లాక్ మార్కెట్ పెరుగుతుంది గాని, దానిని అరికట్టలేదు. కట్టాలు తీసుకోవడం ఆనాగరికము, అగౌరవకరము అని యువకులు భావించి, స్వచ్ఛందంగా వీటికి విముఖత ప్రకటిస్తే తప్ప, యీ దురాచారం పోయే ఆశలేదు. అంత సమస్య, మనస్థానం, వికారభావం మన యువకులకు కలగకుండా?

ఇక నేపాలంకరణలలోనూడా మనవారు బాటయితకు, సహజత్వానికి స్వస్తితెచ్చున్నారు. ఏద్రామా పటింటుల ఫక్కిలోనో తయారవుతున్నారు. అమధ్య ఆధునిక భావాలుగల ఒక గంగకట్టుం యువకుడు కట్టి తేలి బాటయడుస్తులగా రాసికం కట్టుకొంటే కళ్ళ కళలాడుతూ యాదవంతో ముచ్చటగా వుండినది. ఈ పెల్లెళ్ళలో ఒక్కదానిలోనూడా ఆ తెలుగుదనం కనపించలేదు. ఒక పెండింగ్ కుడు ఒక పేసే పై దిగించాడు; మరొక యువకుడు ఉత్తరదేశం వెళ్ళాడో, దట్టమైన పాడరుపూతో కృతీమంగా తయారయ్యాడు; ఒకాయన పురీనూట్ లో ప్రత్యేక మయ్యాడు; మరొకరు భోజితి, కొటు అలంకరించారు-యీ విధంగా వుండినవి మన పెండింగ్ కుడుల నేమిటి! భోజితి, లాట్టి, కండువా తేస్తే ఎంత పాంశ్చర్యాన్నిదగ్గంగా, సోదర్యంగా, హాయిగా వుంటుందో గమనించండి. విద్యావిజ్ఞానాలు వికార భావోన్నతికి వుడక రించవలసినదేగాని, యిలాంటి విచారీయ అలవాట్లను దిగుమతిచేసేవిగావు! లోకాభిన్నురుదా!

ఇక వుపోధాంతం కట్టిపెట్టి, ఈ వారంలో జరిగిన పెండింగ్స్ విశేషాలను వినిపిస్తాను.

మోహనరామరెడ్డి వివాహం

పెల్లూరు న్యాయవాద ప్రముఖుడు; తన పని తన వ్యవహారందట్ట బంటు విషయాల్లో, బోకల్ల పెట్టుకొనినది సజ్జడు; విదవలూరుకు హైస్కూలులోగాక అప్పట్లోనూడా ప్రపాదించే కృషిలోవున్న కనకదేవిదాత శ్రీ మేనమామ ఆదిశేషరెడ్డిగారి రెండవ కుమారుడున్నా; అట్టిలోనేగాక వృత్తిలో, ప్రతి

భోగనూడా ఆదిశేషరెడ్డిగారి వారసుడుగా వాడేట్లు యువ అద్యక్షులు శ్రీ మోహనరామరెడ్డి; తెలుగు శ్రీ యస్. పిర్విరెడ్డిగారి కుమార్తె సౌభాగ్యవతి వివాహం, 16 తేదీ శ్రీ మూరీదేవి విద్యాలయంలో వివాహ సహోద్యమం లగ్నంబాలానికి ఒక్కనిమనం జటు యిటూ తేకుండా చక్కగా సకాశ్రీయంగా జరిగింది. వద్దపాదవు, యావలవ ద్యమాలలో అతిథిదాయం జంట పి రి ది. ఆ మూ యి న్యూరల్ ప్రైవేట్ వరకు చదువు కోవడం యీ గుణవిశేషాలను ఆశీర్వయింప తేస్తున్నది.

ఆదిశేషరెడ్డిగారు పెండింగ్స్ ముందు 15 రాత్రి; పెండి అనంతరం 20 తేదీ రాత్రి - కాకమాంసాహారమందుకు తన భవనంలో ప్రత్యేక ప్రత్యేకంగా ఎంతో విశిరణగా జరిపారు.

మోదేగుంట పెండి

ఇటీవల ఇంత భారీవిత్తున, యింత జన పంహాంతో జరిగిన పెండి నేమనాడతేడు. అసలు తల్లెట్టూళ్ళలో, స్వగృహంలో, పెళ్ళి జరిపే ఆచారంలేని యీ శాస్త్రాల్లో, మోదేగుంట శ్రీ దేవర్ల ముఖ్యరామరెడ్డిగారు తన కుమారునికి, కుమార్తెకు వివాహాలు ప్రపాదించగా జరిపారు. బంధుబంధు, మిత్రులం, కాల్లబలం, ఖర్చుబలం అన్ని ప్రత్యేకంగా, విశిష్టంగా వుండినవి.

కళ్యాణ మంటపమే ఒక ఎకరా వున్నట్లుండినది. అందులో రెండు వివాహ నేడికలు. చక్కని అలంకరణ. ఆడవారికి, మగవారికి ప్రత్యేకంగా ఏర్పాట్లు.

ఒక నేడికపై ముఖ్యరామరెడ్డిగారి కుమారుడు, గ్రామ్యుడేటు, ఎప్పుడూ మల్లెపువ్వులాంటి పచ్చలు ధరించే ముద్దారెడ్డి; దొడ్ల సంబంధీకుడు, నిండుకండ, సచ్చందయుడు శ్రీ పండ్లూరు వెంకటమర్దారెడ్డిగారి కుమారుడు, విద్యా సాందర్యభావదే సౌభాగ్యవతి కుమార్తె పేరే-

రెండవ నేడికపై, బుచ్చి, దానధర్మా లలో జగత్ప్రసిద్ధి చెందిన త్యాగమయి స్వర్గీయ దొడ్ల చివరకొకమృగాని మూతురువిద్వ (శ్రీ ముంగర రామచంద్రారెడ్డిగారి కుమారుడు) చిరంజీవి బాలకంఠారెడ్డి; దేవర్ల ముఖ్యరామరెడ్డిగారి కుమార్తె సౌభాగ్యవతి మూలక- వివాహాలు మంత్రోక్తంగా, గంభీరంగా జరిగినవి. తేలాది ప్రజలు శ్రోతృత్వంగా దర్శించారు యీ పెండింగ్స్.

భోజనాలు దాదాపు నాలుగుతేలమందికి జరిగడమే గాదు, 'మెనూ' నూడా చాల పాడవుగానేవుండినది. తొక్కిడితేకుండ, ఆలస్యంలేకుండా, ఒక్కదాని మూడు, నాలుగు వందల మందిపైగా ఎల్లా ఏర్పాటుకేకారా అనిపించింది.

కట్టాల విషయంలో జను ఖర్చులు పరిపాయయ్యారు- తెలిసినవారు. ఫలపుష్ప తాంటూలాలతో, దేవర్ల సోదరుల సమ్రతతో నూడిన ఆదర మర్యాదలతో అతిథులు ఘనంగా సత్కరింపబడి, విశ్లోలంపబడ్డారు.

విద్యార్థుల పెండి

వధువు:- జమీన్దార్లు కుటుంబమిత్రుడు, మైకా వ్యాపారదాత, నిగర్, శ్రీ కాకాటి చంద్రశేఖర రెడ్డిగారి కుమారుడున్నా; స్వర్గీయ దొడ్ల రామరెడ్డిగారి కుమార్తె మనమరా బన్నుఅయిన వి. యస్. విద్యార్థిని ఆయన మృతి కామేశ్వరి-

వరుడు:- విద్యార్థిమూస, నిరాదంబరుడు, అల్లూరు, శ్రీ అల్లంపాటి రమణారెడ్డిగారి సోదరుడు స్వర్గీయ రామకృష్ణరెడ్డిగారి కుమారుడు, వి. వి. విద్యార్థి ఆయువ్యంకుడు నీతారామరెడ్డి- —కోరవ 7.వ నేటిలో

నల్లూరు పరిశ్రమలు

విమర్శకుడు

ఆదిశేషయ్యపై దౌర్జన్యం

పాపం! ఆంధ్రప్రదేశ్, పి.టి.వి. కార్యకర్త నల్లూరు విశేషం, గౌరవ మేజిస్ట్రేటు శ్రీ కొట్రా ఆదిశేషయ్య మున్న 16 తేదీ ప్రతి-యింటివారి దౌర్జన్యం గురించి, ముఖ్యంగా గూడూ వారి, పెద్దానుపల్లిలో చికిత్స పొందుతున్నాడు.

ఆదిశేషయ్యకు, ఆతని యింటిప్రక్కవారికి చాలకాలంగా వివాదమున్నది. గతంలో గూడూ పిటి రెండుపార్టీలు యిలాంటి దౌర్జన్యాల జరిగడం, రాజీవడడం జరిగిందట. ఇది శేషలం వ్యక్తిగతంగా వచ్చిన గూడూ, వ్యక్తిగతంగానే పగులబాటు అయివుంటే బాగుండేది. కాని పెద్దదైపోయింది. ఆదిశేషయ్యగారు అనవసరంగా మాట్లాడవచ్చు; దూషించవచ్చు; వారిలో లోపముండవచ్చు. కాని దౌర్జన్యం, ఉపద్రవ్యాదులు, విధానములు గల యీ రెడ్డి కుటుంబీకులు, ఆపహేయ్యుడై ఆ వ్యవస్థ ప్రామాణ్యత పట్ల పోయి, యింటిలో నిగింది చుక్కచూరికొట్టడం గల్గించడమనే విషయం, పోలీసు యీ విషయంలో తీవ్రంగా వ్యవహరించక తప్పదు.

దాక్టరు శేషప్రెమ్మగారిని తన కుటుంబీకులను మందలించి, యిటుమందు యిలాంటి అపమానకరమైన కనలు జోగకుండా చూడమని కోరుతున్నాము. ఆదిశేషయ్యగారు గూడూ తన వృత్తి, బాధ్యతలు గుర్తెరిగి వ్యవహరించడం అవసరమని మా పలక.

మునిసిపల్ ఎన్నికలు

నల్లూరు, గూడూ రు ఎన్నికలు మూడు నెలలు వాయిదాపడినట్లు ధృవపడని ఆధికారి వార్త. వాయిదా పడటంపే, యిప్పుటికి ప్రాథమిక కార్యకలాపాలు ప్రారంభం కావలసియుండెను. కాని అలాంటిదేమీలేదు. రెడ్డిగారు మాత్రం మునిసిపల్ ఎన్నికల కొరకు జూన్ 25 తేదీ రెండు పట్టణాల్లో కలవుగాగా పరిగెడిస్తూ వుత్తరపులు పంచారట. దీనివల్ల ఎన్నికలు జరుగుతున్న అనుమానం కలుగుతున్నది. అటు మున్సిపల్ ఆధికారుల కొరతమీదే యిలాంటి వృత్తి ర్యు యివ్వవలసి వుంటుందట. అదిగంగా ఎవ్వరూ కొరతేదు. ఇది పొరపాటేకాని, జాకలో మునిసిపల్ ఎన్నికలు వుండవని గట్టిగా చెప్పవచ్చు.

మహమ్మదాపురం హైస్కూలు

కాసపట్నం శ్రీ ఆనం సంకీర్తన రెడ్డి, ముఖ్యమంత్రి శ్రీ సీలం సంతకరెడ్డి, తిరుపతిలో కలసుకొని, మహమ్మదాపురంలో హైస్కూలు నెలకొల్పటకు అనుమతికొరగా ముఖ్యమంత్రి ఆశ్రయ ఆమోదంగా వ్రాసివారట. ఈ హైస్కూలు చాల దొడ్ల మల్లు రెడ్డిగారు. ఈ రాయబారంలో గొట్టిగండాల శేషుగోపాలరెడ్డి, బత్తెనే కృష్ణారెడ్డిగారలు గూడూ పాల్గొన్నారు.

మండ్రిల మజిలీలు

హక్కిన్ కొండలకు పోతూ మంగుళు శ్రీయ్యకులు యం. నరిసింగరావు, కొండా వెంకటరంగారెడ్డి, అనగాని భగవంతురావు గారలు 19, 20 తేదీలలో నల్లూరులో మజిలీలు చేసి పర్యాయం కొనసాగించారు.

తిరుగుముఖంలో శ్రీ యం. నరిసింగరావు గారు 25 తేదీ రాత్రి 9 గంటలకు కాపలి చేరి, రాత్రి ఆగ్రేడనుకొనేది, మరు వుడయం గుంటూరుకు పోయారు.

ఆంధ్రభావతరంగాలు

(ముద్రీతేతరం)

యిప్పుడూ అనిపిస్తున్నది - వారి ప్రచారం, మాదావిడి, ఆరాటం చూచిన తర్వాత ఈ సమ్మెను బలపరచడంలో, పరిష్కారావకాన్ని పరిమితపరచడంలో కమ్యూనిస్టుల పాపం గూడూ వున్నదేమోనని రాజకీయజ్ఞుల వూహ. ఆంధ్రప్రదేశ్ విలయవాదకుడే, వికలాంధ్ర శ్రీ ప్రాథమిక వాన్ని కోల్పోకుండు. దాన్ని వృద్ధిగా వుంచుకునే, కమ్యూనిస్టులు వుదారంగా యీ సమ్మెను బలపరుస్తూంటే కాదనడం ఎట్లా?

ఏమైనా ఇరవై ఏళ్ల చాకిరి అనంతరం యజమాని-పురోగమలయస్థ సంబంధం ప్రేమ విశ్వాసపూరితము, మద్దతు కావలసింది పోనిచ్చి యీదిగంగా శరణమించడం కోరవలసియి. ఇప్పుటికైనా వెంటనే దీని శరణురానికీ కృషి చేయడం రాజకీయంగా పలుకుబడిగల పెద్దల కర్తవ్యం.

తెలుగువారు సమగ్రమైన దినపత్రికకు నోచుకోలేదా?

సమగ్రమైన వార్తలకు ఇంకీ పురాని తెలుగువారు సూచుకున్నట్లులేదు. మద్రాసులో తప్పు నుకు దినపత్రికలు లేవు. విజయవాడ ప్రతి ఒక పార్టీ ప్రయోజనానికి వుద్దేశించబడింది కాబట్టి, దానిని తెల్లలోనికి తీసుకొనుటలేదు. ఆంధ్ర రాజధానిలోని పత్రికలు ఎంత వెనుకబడిన ప్యాంక ఆపన రాలనగూడా తీర్చలేవు. అందువల్ల, వున్నంతలో, మద్రాసు ప్రతి రోజు తెలుగువారికిష్టం. అందులో అధిక ప్రచారంగల ఆంధ్రప్రభ నిర్మించడంతో తెలుగు దినపత్రికల కొరత తీవ్రంగా ఏర్పడెను.

అంతేకాదు, యీ సమయంలోనే అధిక ప్రచారానికి కృషి చేయవలసిన 'ఆంధ్ర ప్రభ' మునుపటి స్థాయినిగూడా కోల్పోయిందా అనిపిస్తున్నది. పేటిల శక్తిని వి, వార్తలు తగ్గినవి, పాఠకుని చేతిలో పడిన ముహూలు వుండవలసిన అవసరాన్నిగూడా తీగించడం లేదా ఆశీర్వాదయం కలుగుతున్నది. మేము ఆశ్చర్యచెప్పవలసి యీమాటలు అడకులేదు. తెలుగుకత్తు, యితి భాషలురాని పాఠకుడు చీటిలో వుండేపోవలసి వస్తున్నదనే అనేదనే మా విమర్శకు కారణం.

వ్యక్తియ వ్యాయత 'విజయభద్ర' వచ్చినపుడు, మద్రాసు లోని తక్కిన రెండు తెలుగు దినపత్రికలు పేటిల రెడ్డిపుత్రేనిని, తక్కినవ పెంచినవి, వార్తలకు ప్రాధాన్యం యిచ్చినవి, ఆ దా యిచ్చి కొన్ని పాఠకునికీ పూర్తి వ్యాయం కల్గించినవి. అప్పుడు పోటిలో నిల్చుటకు, క్రొత్త పత్రికను దెబ్బదీయుటకు అది ఆవిధంగా తయారైనది. ప్రతికే అప్పు ఏర్పడిన నేడుమాత్రం, వున్న ఒక్క ప్రతిగూడా మామూలుంటే తీసికట్టుచున్నది. ఎంత వ్యాపార సౌఖ్యం, పాఠకునిగూడా వృద్ధిలో వుంచుకోవడం ధన్యం గానీ కోజుకోజున నిశ్చయిస్తే, ఇంకీ పత్రికల స్థాయికి చేరుటకు కృషి చేయవలసిన తెలుగు దినపత్రికలు, వావాటికి క్రిందికిపోవడం తెలుగు ప్రజల దురదృష్టం.

మంచి తెలుగు దినపత్రికను నేడు కోరుకున్నంతగా శ్రీ జి. జి. యిదివరలో ఎన్నడూ కొరలేదు. ఈ కొరతను వున్న ప్రతికే వారు తీసుకొని, తేజ కొరత వారు ముందుకు వస్తూనే చూడవలసివున్నది.

పెండిండ్ల పురాణం

(6వ పేజీ కొరవ)

వీరి వివాహం 20 తేదీ దిటగుంట వెంకటేశ్వరుని శవిత్రసన్నిధి వైభవంగా జరిగింది. ఏచెట్టుకొండమాచివాడ సం. కాన్లు. అది పెండిగాగకుండా, వెంకటేశ్వరుని ప్రహళాశ్మనమా అనిపించింది.

వెంకటేశ్వరుల ఎక్కడుండినా సూరగలిగిన నేమిదుగానే వున్నాడు. శేషంపే పెద్ద పెద్ద కొమ్మలుదిరిగిన రెడ్డుగూడా సత్రంలో శేలమీద చలిలబడి మాన్యరెడ్డి మాదావిడిగా భోజనంచేయించి, కండ్లు కీర్తి యిచ్చి నిలుపున ఆ ఎర్ర పెండలో పాగవంతుకుంటే నోరు మెడపడుతూ వుంటారా? పాపం! దిటగుంటనుండి కొండవరకు వున్నదొక, పార్లమెంటు సభ్యుడంతటివారి కాయనే కంటాలు రెట్టింది! దూరమైనా, శ్రమయైనా, అనుకున్నంతగా ఏర్పాట్లు జరిగలేపోయినా, పెండిమాత్రం విజయవంతంగా, పలకతంగా జరిగిపోయింది.

హనుమయ్య పెండి

నల్లూరు తాలూకా కొత్తపాలెం, బుద్ది మంతుడైన యువకుడు, ధాన్యం వ్యాపారి శ్రీ బసీరెడ్డి హనుమారెడ్డి; మునుమాగువారి పాలెం బుద్ధుడు గ్రామ్యయేటు శ్రీ మునుమాగు మందరరామ రెడ్డిగారి మేనకోడలు సౌభాగ్యవతి సోజువమ్మకు, 20 తేదీ వరుని సుగ్రహం లో మంగళశ్రీరంగా వివాహమహోత్సవం జరిగింది. శేహమారు బంధువర్గము, మట్టు ప్రక్కగ్రామాల మిత్రవర్గము - చాలమంది వివాహానికి హాజరైనారు.

నల్లూరు తాలూకా కొత్తపాలెం, బుద్ది మంతుడైన యువకుడు, ధాన్యం వ్యాపారి శ్రీ బసీరెడ్డి హనుమారెడ్డి; మునుమాగువారి పాలెం బుద్ధుడు గ్రామ్యయేటు శ్రీ మునుమాగు మందరరామ రెడ్డిగారి మేనకోడలు సౌభాగ్యవతి సోజువమ్మకు, 20 తేదీ వరుని సుగ్రహం లో మంగళశ్రీరంగా వివాహమహోత్సవం జరిగింది. శేహమారు బంధువర్గము, మట్టు ప్రక్కగ్రామాల మిత్రవర్గము - చాలమంది వివాహానికి హాజరైనారు.

హెచ్చరిక

హెచ్చరిక
★
రెడ్డి అండ్ కో.,

మా బెషధాలు సేవించువారు యీ ఎండలకాలం దేహ ప్రకృతిని గమనించుచూ బాగుత్తగా తీసుకోవలెను. ఎండల దెబ్బ ఎక్కువగా వుండే యెడల యీ రోహణికారెలో మందు సేవించడం అవి తర్వాత తీసుకోవడం మంచిది.

—కె. వి. రాఘవరెడ్డి,
ప్రాచీనమేజరు - నల్లూరు.

శ్రీల ఆరోగ్య సౌభాగ్యములకు

లోహ

ఆంధ్రప్రదేశ్ కు విజయము: సితారామ జనరల్ స్టోర్స్ వుబెన్సిన్ విజయవాడ - నీలవరూరు.

కుబేరా మైకామైక

లీజుకు యివ్వబడును
గూడూరు పరిషత్ కివ్వబడును
గ్రామంపదవున్న ముక్తమైన వ్యాపారీ మైకాగల కుబేరా మైకామైక లీజుకు యివ్వబడును.

—విప్సా రాజగోపాల్ రావు,
ప్రొ. హామన్ కేట - నల్లూరు.

మోసపోకండి

ఎవరో యిద్దరు వ్యక్తులు అల్లూరు పరిషత్ కలెజ్ లో మా కంపెనీ [రెడ్డి అండ్ కో.] పేరుతో బెషధలు అమ్ముచున్నట్లు తెలియచున్నది. వారిలో ఒకరివద్ద యం. రి. వి. యన్ దాక్టరు గుర్తుగూడ వున్నవట. మందలం (40 కోలాలు) మందు మా. 40/- లు చెప్పి కొంతమంది ఆద్యాత్ములీనికీ ఏవో పాట్లూ, మాత్రలు యిచ్చిపోతున్నారట. యిది అంతా పట్టిమోసం. మేము అలాంటి ఏర్పాట్లు ఏమీ చేయలేదు. వారిని నమ్మవద్దు. వారి మాట తట్టియిచ్చిన బహుమతి యివ్వకము. మా యందు ఆధీనము గలవారు పోయివ్యాగా గాని, ప్రియంగాగాని మా యిరువలేదా మా మందులు సేవించవద్దని ప్రార్థన.

—కె. వి. రాఘవరెడ్డి,
మేజరు - రెడ్డి అండ్ కో.,
నల్లూరుప్రాచీన - నల్లూరు.

హెచ్చరిక

ఇందువల్ల యువవృద్ధి తెలియ లేకద మేమనగా:-

ఆర్యకుమారతాలూకా, పాకపాడు మజరా పి. బి. లాయ పల్లె గ్రామకాపురస్తుడు శేటు అమర్తలూరు పి. బి. య్య కుమారుడు చెంచయ్య పి. బి. లాయపల్లె గ్రామంలో భూస్థితిగిరి వ్యాపారం చేయుచుండి ఏలటి పీలువామా వ్రాయ 1-12-58 తేదీ చరిటాయకాడు. ఆయన వద్ద యింటిలో 2-వ కుమార్తె మేటా అమ్మలైవు, ఆమెధర్మ శేషయ్య ఇంటిలో వుంటూ వున్నాడు. ఆయనరెల్లి లక్ష్మీ దేవమ్మపే ఇంటిలో వుండినది. ఆయన పెద్దకుమార్తె నన్నా చెంచమ్మ, ఆమెధర్మపే నల్లూరులో కాపురము వుంటూవున్నది. శేటు చెంచయ్యకన్యని మూడు వాటాగా కుండు, ఒక భాగము కెల్లి కన్నీ, ఒక భాగము పెద్దకుమార్తెనన్నా, మరీ యొక భాగం 2-వ కుమార్తెనన్నా చెంచవలసి యున్నది. కెల్లికన్నీ, పెద్దకుమార్తెనన్నా వారి భాగములు చెంచదేయకుండా చేయవలెనే కురుదేశ్వరుతో 2-వ కుమార్తె, ఆమెధర్మ వర్గరాలవారు కలిసి ఇంటిలోవుండు చరాస్తి గవీపరిచివారు, తమవుండు దాటవోలివారు, రావలసిన బాకలు తమ యిష్టమువచ్చిన వారి కేర తీసివ్రాయించుకొని కవిరె గవీపరిచి వారు, యిందువలనమే పెద్దకుమార్తె దావా జరిగించి ఆస్తి యాద్యు వుత్తరు మగ్గుతు కనీస ముగా 3 వాటాలు కం కం కోరుతూ చర్య జరిగించవోవుచున్నది. దిన్నకుమార్తెతో పరికయి, యీ ఆస్తిని గవీపరిచి వారిమీద నున్నా, పెద్దకుమార్తె వవాల్లా శేషండున్నా చేయుట కై దిన్నకుమార్తెమే గాని ఆమె వామినీలమే గాని తీసి వ్రాయించి కా యిచ్చి వా వామినీలనున్నా - అందరిమీద సహా చర్య తీసుకోబడునని ఖండితముగా తెలుపవలయునది.

—నున్నా చెంచమ్మ,
(పెద్దకుమార్తె)
ప్రొ. హామన్ కేట - నల్లూరు,
22-5-1959.

VICTORY TUTORIAL COLLEGE

Lakshminivas - Prakashnagar,
Stonehousepet - Nellore.

The first of its type in Andhra Pradesh (Laboratory attached)

ప్రేయోగశాల, S. S. L. C. మెట్రిక్యులేషన్ (ఆంధ్ర ప్రదేశ్) విద్యార్థులకు అనుభవముల ప్రాధ్యుడు. ప్రత్యేకంగా పాఠశాలలు నడుపుచున్నది. ప్రేయోగశాల విద్యార్థులకు తోలికల పాఠశాల గలదు.

జి. శ్రీనివాసరావు, ప్రెజిడెంట్, మేనేజర్, గుంటూరు.

In the Court of the Subordinate Judge, Chittoor.

Claim No. 759 of 1953-54.

O. E. P. No. 17 of 1958.

The Chittoor House Building Society by its Secretary

T. GUNDURAO—Plaintiff - (D. H.)

KANNAYYA NAIDU & Others

—Defendants - (J. Ds.)

— NOTICE OF SALE —

This is to notify that the immovable property namely the terraced house of the defendants situated in Hakim Saheb Street, Chittoor bearing Municipal new door No. 267/13 of the defendants more fully described in the Sale Proclamation will be sold in public auction on 6-7-59 by Court, Within the Sub-Court premises for the satisfaction of the above decrees debt. Those who are willing to purchase may bid at the Sale.

—V. K. Rajagopala Ayyangar,
Advocate for D. H.

చిత్తూరు సబ్ జడ్జి కోర్టులో

O. S. 98 of 49. E. P. 183 of 58.

చిత్తూరు బ్యాంకు లిమిటెడ్, చిత్తూరు - దాని మేనేజర్: డి. ఆర్. నారాయణ అయ్యర్

—దాని - (D. H.)

(1) సి. వెంకటరెడ్డి (2) కె. శివరామరెడ్డి

—ప్రతివాదులు - (J. Ds.)

ప్రకటన: పై ఎగ్జిక్యూషన్ మునుపు పెద్దయ్యలు దాఖలు చిత్తూరు రిజిస్ట్రేషన్ డిస్ట్రిక్టు పత్రం సబ్ డిస్ట్రిక్టులోని బోర్డర్ లైన్లలోని భూమి వారిపై, వెంకట్రామరావులకు అగ్రహారం, పెర్రెలు, పత్రం గ్రామాదులలో 2-వ ప్రతి వాది కె. శివరామరెడ్డికి బాధ్యతదీని 1/3 భాగం సొత్తులను చిత్తూరు సబ్ కోర్టుయందు 29-6-1959 తేది తనకు 11 గంటలకు ఖరీదం గల యెలము చేయబడును. యిది వివరములను వాదిపక్షములలో తెలుసుకోవలెను.

—కె. రామశాస్త్రియ్య - వాది అభ్యర్థి.

రాజాం డి. ము. కోర్టులో

O. S. 207 of 56. E. P. 499 of 58.

తేదెల్ల కామయ్య జనరల్ ఫుర్యాఫయర్స్ హోల్డర్ మండల కార్యకర్తలయందు - వాది.

చాచ్చి బర్నియందు - ప్రతివాది.

— మెట్రిక్యులు: —

ప్రకటన: పై ఎగ్జిక్యూషన్ మునుపు పెద్దయ్యలు దాఖలు చిత్తూరు రిజిస్ట్రేషన్ డిస్ట్రిక్టు పత్రం సబ్ డిస్ట్రిక్టులోని బోర్డర్ లైన్లలోని భూమి వారిపై, వెంకట్రామరావులకు అగ్రహారం, పెర్రెలు, పత్రం గ్రామాదులలో 2-వ ప్రతి వాది కె. శివరామరెడ్డికి బాధ్యతదీని 1/3 భాగం సొత్తులను చిత్తూరు సబ్ కోర్టుయందు 29-6-1959 తేది తనకు 11 గంటలకు ఖరీదం గల యెలము చేయబడును. యిది వివరములను వాదిపక్షములలో తెలుసుకోవలెను.

—కె. రామశాస్త్రియ్య - వాది అభ్యర్థి.

గూడూరు వార్తలు

*** మా ఎడెకరి ***

సంస్థాపన సమైక్యత

గూడూరు సంస్థాపన సమైక్యత వారి వచన వార్తల నాటిక రావణదత్తు మహా త్మనాలు యీ నెల 21 తేది ప్రారంభమై, 25 తేది వరకు జరుగుచున్నాయి.

ప్రజా సంఘాలకు ఆదర్శంగా ఆధ్యక్షులు శ్రీ ఆర్. వి. రామకృష్ణదాసగారు ప్రారంభిస్తారు. నీటింటలు శ్రీ కె. జయ్యయ్య, శ్రీ శ్రీనివాసచక్రవర్తి, శ్రీ కె. వెంకటేశ్వర రావు, శ్రీ దర్శన వెంకటకృష్ణమూర్తిగారు పాల్గొంటారు.

ప్రతిరోజు నాటిక, నాటక ప్రదర్శనలుంటాయి. 25 తేదిన శ్రీమతి మరధి కమలా భాయి, శ్రీమతి ఉటుకురు లక్ష్మీకాంతమ్మ, శ్రీ స్వయంపాతుల వెంకటరమణరెడ్డి, శ్రీ ఎంతెమన్నార్ చెట్టియార్ గార్లకు సత్కారాలు జరుగుతాయి. సన్మానార్హత సభకు శ్రీ మోతల్ల రామకృష్ణయ్యగారు ఆధ్యక్షత వహిస్తారు.

అధికారవర్గం

గూడూరు జిల్లామనసం - సుబ్జెక్టుల్లో నరేంద్రగారు బంగళాలోని బదిలీలయి, వారిపై నీయమింపబడిన శ్రీ పి. శంకరప్ప గారు వచ్చి చార్జీలనుకున్నారు.

గూడూరు రివెన్యూ డివిజన్ ఆఫీసరు శ్రీ వి. బాలకృష్ణమూర్తిగారు, సెంట్రల్ గౌరవ జిల్లా ప్లానింగ్ అఫీసరుగా బదిలీ కాబడ్డారు. గూడూరు అసిస్టెంట్ కలెక్టరుగా నియమింపబడిన శ్రీ సీతాపతిగారు నెలపు ఆనంతరం చార్జీ లినుకుంటారు.

గూడూరు రూరల్ పోలీసుస్టేషన్ లో పైరు డబుల్ మెడల్స్ పొందిన శ్రీ పులగం గుబ్బమ్మయ్య బదిలీలయి వారిస్థానంలో కలెక్టరుగా నియమింపబడ్డారు. వీరి రాక అన్ని రంగాలనుండి హాదరైస్తున్నది.

కుర్తతం స్వామిలవారి గీతాసందేశం

తిరునల్వేలిజిల్లా కుర్తతమునందు ఆవాదిగా సంస్థాపితమైన శ్రీ రాజరాజేశ్వరి సీతాధిపతిలైన శ్రీ శ్రీమతీమానందస్వామిలవారు సభివారంగా యిటీవల శ్రీ గోగినేని పురమునకు, రివ్యూ గూడూరుకు తుంచేయించిరి. ఆ సందర్భంలో పిర్మితులయి బడిన బహిరంగసభలలో శ్రీ స్వామిలవారు రెండురోజులు గీతాసందేశం వ్రాసిన అందజేకారు.

సవరణ

మూగూరుపేట ఉపాధ్యాయుడు శ్రీ జి. పర్యవారాయులగారు నేడుగా రిపోర్టులేసిన ఫలితమే, గూడూరు పెంటరు విద్యార్థులు కాపీకొట్టారనీ, అందుకు సహాయమీ చేస్తూ కోవలసినదిగా కోరికల జరిగివుంటుందనీ 1-5-59 తేది "జమీన్ దార్" పంచితో యీ ఖర్చుక్రమ ప్రకటించ బడడం, తనపై అపరాధాలకు దారితీసిందనీ, తాను ఉన్నతాధికారులకు ఒక్క విద్యార్థి పై మాత్రమే రిపోర్టు లేసినాననీ, శ్రీ జి. పర్యవారాయులగారు తెలియజేశారు.

గూడూరులో స్కూల్ ట్రైన్స్ తరీతు

లయిపోయిన రెండుమూడు రోజులు తర్వాత తాను మూగూరుపేటకువెళ్లి ఒక విద్యార్థి మాత్రమే కొద్దిగా కాపీకొట్టినట్లు కనిపించునట్లు వ్రాయగా, డి. ఇ. ఓ. వచ్చి విచారణ జేకారనీ, అప్పుడుమాడ ఒక్క విద్యార్థిని గురించే ప్లేట్ మెంటు యిచ్చాననీ, విద్యార్థులంతా ఉమ్మడిగా కాపీ కొట్టినట్లు కానీ లాంటి రిపోర్టు తంపలేదనీ పర్యవారాయులగారు వాత్ చెప్పారు.

ఒక్కరినిగురించి రిపోర్టులేస్తే 229 మంది విద్యార్థులను పంపించి, ఎందుకు సహాయమీ అడిగానో దురుహాసంగావుంది. విద్యార్థుల అందోళనను విద్యారాధికారులు గమనించి, తరీతు ప్రకారమే పరీక్షలుగా పరీక్షించి వ్యాయం కలగజేస్తారనీ విద్యార్థులు, వారి తల్లిదండ్రులు ఆసక్తున్నారు.

మున్సిపల్ ఎన్నికల వాయిదా

లాక్ లో జరుగవలసిన గూడూరు మున్సిపల్ ఎన్నికలు మరొక మూడునెలలు వాయిదా పడినట్లు తెలుస్తున్నది. దీని వల్ల కొందరు ఆకాంక్షించిన గెలికొన్నట్లే, మరికొందరు, తమకు సంబంధించిన వారినందరినీ ఒక్కొక్కగా చేర్చించుటకు ఆవకాశం కల్పించింది. పెక్కుమంది క్రొత్తవారిని ఒక్కొక్క చారిత్వాల చేర్చించుటకు ప్రోత్సహిస్తున్నది. గూడూరు

గ్రామాధికార్థిరువురూ పంచాయతీసభ్యులుగ తీసుకోబడాలే

నెల్లూరుజిల్లా గ్రామోద్యోగసంఘ కార్యవర్గం విజ్ఞప్తి

నెల్లూరుజిల్లా గ్రామోద్యోగ సంఘ కార్యవర్గ సభా తేదీ 17 తేదీ శ్రీ నల్లకొండే చంద్రశేఖర రెడ్డిగారి అధ్యక్షతన నెల్లూరులో జరిగింది.

రివెన్యూమంత్రి శ్రీ వెంకటరావు, నెల్లూరు వెంట్రామనాయుడు, కందుకూరు తాలూకా సంఘ కార్యదర్శి మారపరాజు రాజారావుగారిల మంత్రాలకు సానుభూతి తెల్పుబడింది.

గ్రామాధికార్థి జీతములను నిలుపువలయు పద్ధతిని మానవలసిందిగాను; ప్రయాణ బియ్యాలను సక్రమంగా యిప్పించవలసిందిగాను కోరబడింది.

సర్వార్థి లెక్కలకు ఫారాలను పట్టుచేసి, వాటిని వ్రాయుటకు జమా వింది తర్వాత రెండుమూసాలు వ్యవస్థ యివ్వవలసిందనీ, ఆ వనీకి ప్రతిఫలం ముట్టజెప్పవలసిందనీ; గ్రామ పంచాయతీ తన్నుల వనూళ్లు మొదలపడతేపై గ్రామాధికార్థులకు అప్పగించుటకు అట్లానే పుచ్చవలసిందిగాను;

గ్రామపంచాయతీకి గ్రామాధికార్థులవారిని కోల్పోతే చూడవలసిందిగాను; జిల్లా ప్లానింగ్ కమిటీ, ఇన్స్ పెక్టర్ కమిటీ, గ్రామకమిటీలలో గ్రామోద్యోగలకు ప్రాతినిధ్య మివ్వవలసిందిగా

లోని ప్రస్తుత రాజీను వాతావరణాన్నిబట్టి చూస్తే, గతకార్యాయంవలె యివ్వవలసిందనీ; జరిగే పోటీ ముదిరిగిందనీ, తేల్చుకు కాంగ్రెసు, కమ్యూనిస్టు, జనసంఘం త్రివర్ణ పోటీలు తీవ్రంగా జరిగే మానవలసిందనీ చెప్పింది. ఈ నెలారంభంలో, గూడూరులో జరిగిన జనసంఘ మహాసభలనుబట్టి మునిసిపల్ ఎన్నికలను దృష్టిలో పెట్టుకొని జరిగినందు వల్ల జనసంఘంలో కొంత సంచలనం మాడ కలిగింది. జనసంఘం ఆధ్వర్యంగా తిప్పుకొ పోటీలేస్తారనీ భావించబడుతున్నది. ఆందుకు తగిన సత్కారాలుగూడ జరుగుతున్నట్లే.

పాఠశాల వార్షికోత్సవం

ఈనెల 15 తేదిన మునిసిపల్ ప్రాథమిక పాఠశాల పాఠశాల వార్షికోత్సవం, ఫర్వూర్ శ్రీ పసుపులేటి సిద్ధయ్యనాయుడుగారి ఆధ్వర్యమున జరుపుదంగా జరిగింది. నాటిపథానీ ఉపాధ్యాయుడు శ్రీ కొండూరు వెంకటమల్లియ్య పాఠశాల ఆధ్వర్యమున గురించి; డిప్యూటీ యిన్ స్పెక్టరు శ్రీ వాగభూషణం విద్యప్రాయుక్తము గురించి ఉపన్యసించారు. అనంతరం, స్కూలు విద్యార్థులచే విస్తృత వేడుకారాలు, నాటకాలు, కోలాటాలు, నాటికలు ప్రదర్శింపబడినవి. ఆనాటి ఉదయం బోర్డుమెంబర్లు హెడ్ మాస్టరు శ్రీ వి. యల్లవారాయణయ్య ఆధ్వర్యమున పిల్లల ఆటలపోటీలు జరిగినవి. స్కూలు ఆపరేషన్లో కుటీర పరిశ్రమల ప్రదర్శనకాల మాడ పిర్మితులయిబడింది. ఆటలపోటీలలో గెలుపొందిన వారికి శ్రీ సిద్ధయ్యనాయుడుగారు బహుమతులను తంపారు.

నాజీవలవేశాలు

*** నెల్లూరు వెంకటరామానాయుడు ***

వివాహం మానుకొన్నాను

మా తల్లిగారు, మా అక్కగారు రామ నుబ్బు అనే ఆమ్మయిన చాతుర్య వుండి నది, వారు యిచ్చి పెండ్లికేసుకుందామనే ఆభిలాషతో, ఆరాజక వ్యవహారంలో ప్రజా శివదండతో వివాహం మానుకున్నాను. అదిగాక పేదవాడికి దేశసేవ చేయడానికి వివాహం ప్రతిబంధంగా కనిపించినది. యె.దేవన్ చూస్తుంటే పేదవాళ్లు కుటుంబ పోషకు యెన్నో ఆకారాలు చేయవలసి వస్తున్నది. మా అమ్మ బిడ్డవాడుగారు చాలా చుంచినాడు. పట్టనడు, పుల్లెడు గుణ ములు కలవాడు. నాకంటే ఆయనకు యెక్కువ మంచివాడని పేరున్నది. ఆయన వివాహం చేసుకున్నాడు. యిద్దరు మగపిల్లలు, ఒక ఆడ పిల్ల. సంసార వేదన ఆయన అమితంగా అనుభవించేవాడు. నన్ను పెండ్లికేసుకోలేదనే వల్లకేవల, తానెందుకు పెళ్లిచేసుకొన్నానా అని భావపడేవాడు. అలాటి పుత్రముడైన మా అన్నగారుగూడ సంసారభాగ్య కట్టుకోలేక, పేదరికానికి లొంగి, పొట్టపూడి ప్రక్క గొల్లపాలెంలో ఆస్తికరుడైన మరజన నీరమ వాడి కుటుంబవీరముడైన పోర్టిల్ విల్ నా మాలో సంతకం చేశాడు, యంతా రు. 200 లకు అశించి. అది తెలిసినతరువాత నేను చాలా లొందరజేశాను. యిట్లుంటే నీ యింటికి అమ్మానికి రావనిగూడ తెదరించాను. అసలే నున్నితవృద్ధులయం, ఆకారాలు చేసే వాడు కాదు. నేనురాపాడడంతో మరి కుంగి పోయాడు. అలాటి పుత్రముణ్ణిగూడా లొంగ దీసింది పేదరికం. ఈలాటి సాధ్యకాలవల్ల వివాహం గట్టిగా మానుకున్నాను. నాలో

యీ వివాహవాంఛ సన్నగిల్లేకొద్దీ మా ఇంట్లో నా వివాహానికి పెరుగుతున్న ఆమ్మ యి యందు చెల్లెల్లావం కలగడం మోస్తోంది. ఆ ఆమ్మయియెడ వాళ్ళిల్లం వృద్ధి అయింది నాకు. యెక్కడైనా మంచిచోట యిచ్చి వివాహం చేయవలెనే తలంపు మొదలైంది. తరువాత నెల్లూరు ప్రక్కనవుండే రాజా పాలెంలో నా పినతల్లి కుమారుని కుటుంబం వున్నది. నా పినతల్లి పెద్దగొడుగు నెల్లూరు వెంకటరామయ్యకు యిచ్చి వివాహంచేశాను. వాళ్లు ముగ్గురు అన్నగమ్మలు. రెండవవాడు రాజ్, దొంగ, దుర్మార్గుడు. వాడిభాగ ఆ ఆమ్మయికి యెక్కువైతేమిట. ఒక నాడు ఆ ఆమ్మయి రాజిలోబడి చనిపోయింది. పెంచిన చిలుకను పిల్లికి పంపించినట్లైంది. నేను చాలా భావబడ్డాను. ఆ ఆమ్మయి పేరుతో యెదైనా స్మృతిదివ్వాం ఏర్పరచాలని ప్రీతి. కాని నావద్ద దబ్బులేనందున ఏమిచేయలేక అట్టే నా పుట్టేళ్ళం శిథిలమై పోయింది. ఈ విధంగా నా వివాహాభిలాష అని పోయింది.

పల్లిపాడు ఆశ్రమస్థాపన

సి. వి. కృష్ణయ్యగారి ఆశ్రమ (కల్లి కల్లి) గారిపూర్వ పల్లిపాడు. అక్కడ ఏటిపడ్డన ఒక (13 యెరాలు) మంచి తోపువుంది. కృష్ణయ్యగారికి ఆశ్రమస్థాపన పుట్టేళ్ళం కలిగింది. కృష్ణయ్యగారు గాంధీగారి పరిరక్షిత ఆశ్రమానికి పోకముందు ఆ తోపువీని అక్కడో సుగంధ స్థాపించాలని, అది యేటియెద్దన గనుక అదికట్టనుండి రహస్యంగా ఆరాచ కోద్యమం నడపడానికి వాగుంటుందని ఒక పూహ. అక్కడే ఒక ప్రెస్సు పెట్టిట్టు.

సింహపురి అనే ఒక పత్రిక వడిచేట్లు అని ఒక సంకల్పం. ఆ పత్రికతోనే కర్నూల పాటూరు నుబ్బరామయ్యగారు పత్రిక స్థాపించి కొంతకాలం నడపడం జరిగింది. ఆరాచకోద్యమంలో పాటూరు నుబ్బరామయ్య, ఆయన భార్య చాలవరపులకు గొల్లపూరు పరివేశమైంది. గనుక, పల్లిపాటిలో "సింహపురి" పత్రిక సంకల్పం గూడ వారు యెరుగుదురు గనుక తరువాత వారు నెల్లూరులో ప్రెస్ పెట్టడం ఏర్పడతరు వార ఆ పేరుతోనే పత్రికాస్థాపనగూడ జరిగింది.

తరువాత ఆరాచకోద్యమ సంబంధితలంతా గాంధీగారు పరిరక్షిత ఆశ్రమ స్థాపనాం తరం, కర్నూల గాంధీ పుట్టినంతలో రీసమై పోయినారు. సి. వి. కృష్ణ తెల్ల కొంతకాలం పరిరక్షిత ఆశ్రమంలోవుండి వచ్చి నాడు. పల్లిపాడు ఆశ్రమస్థాపన వాంఛ మొదలైంది. దీనివల్ల మామమర రావుగారుగూడ పరిరక్షిత ఆశ్రమ వచ్చారు. వారుగూడ యక్కడకు వచ్చేటట్లు ఆశ్రమస్థాపన జరిగేటట్లు తీర్మాన

మొంది. ఆశ్రమానికి ఆ 13 ఎకరాలు కొనడానికి దబ్బుకావాలి. కనీసము గారి కుటుంబ మేగదా యీ రిగలన్నిటికీ పాడి. ఆమె యిస్తానన్నది. కాని దబ్బు సిగలలేదు. ఆమె కుటుంబం ఆమ్మలవాస్తీ వదిలి, ఆమ్మలవల్లికి యెక్కువైంది. ఆ పరిస్థితులలో ఆశ్రమభూమి కొనడానికి దబ్బు యిచ్చిరారా. యెటూ తోచక మెడలోపున్న వగలెత్తి నావద్ద యిచ్చి బజారులో రెగవమ్మి దబ్బు తెచ్చున్నది. వరాలు అంగళ్లలో విక్రయించి దబ్బు తెచ్చి ఆమెవద్ద యిచ్చాను. సి. వి. కృష్ణ కామకొని వున్నాడు. రెంటికి ఆదబ్బు ఆయన చేతులో పోసింది. ఆయన పల్లి ఆ భూమిని రిజిస్టరు చేసుకున్నాడు. అది 13 యెకరాలు విస్తీర్ణం, ముడిచేట్లు, చింతచేట్లు వస్త్రాలున్నవి. మంచి రమ్యమైన ప్రదేశం. ఒక బావిగూడ వున్నది. ఏటిపడ్డు. అయితే అది కాళ్ళకొర్రులకు తీసుకున్నట్లు బ్రాకం. అందువల్లనే 7, 8 వందల రూపాయలకు దొరికింది. నేనుగూడ ఆశ్రమంలో వుండి పోయేట్లు అలాటి సంకల్పం. (సోమం)

పల్లెలు

బుచ్చి దొంగతనం

బుచ్చి రెడ్డివారం బోర్డు ప్రామాణ్యంలో యీ నెల 7 తేదీ రాత్రి దొంగతనం జరిగి, రు. 2500 లు ఆపహరింపబడినవని తెలుస్తున్నది. మూలం రికార్డు తగుల పెట్టబడినవట. మూలం అధీశుగిరిలోనుంచి పొగరావడాన్ని సమావేశంనున్న కొలిమి పనివాడుకాచి, తెలియజేశారని; అంతట స్థానిక పోలీసు సబ్ డివిజన్ కుమరీ కొందరు తాళం పగులగొట్టి తానికి పుత్ర శివంగా, కొయ్యలీరువా తగులబడిపోయి వుండనీ; గాడ్ గేట్ లీరువా తిలుపులు తీయబడి అందులో తోలుపందిలో భద్రపరచబడిన రు. 2500/-లు ఆ పహరించబడి వున్నట్లు కనగొనబడిందని తెలుస్తున్నది. ఈ దొంగతనం విషయంలో మూలం రైటర్ నరసయ్య, గుమాస్తా శ్రీమంగరంలు అనుమానింపబడి, పోలీసు కస్టడిలోకి తీసుకోబడి, వామినమిడ వదలబడ్డారట. దొంగతనం ఆచూకీ ఇంకారాలేదట. ప్రేమయ్య పోలీస్ డర్యాక్టు చేస్తున్నది. —సి. వి.

కందుకూరు సన్మానం

ఈ నెల 13 తేదీ శ్రీ మిట్టపల్లి రాధా కృష్ణయ్య, కందుకూరు కంచాయితీ అధ్యక్షులుగా ఎన్నికైన సందర్భంలో శ్రీ రాధాకృష్ణయ్య తదితరసభ్యులగౌరవార్థం కందుకూరు ప్రెస్ కలెక్షన్ వారు విందుకేసి సత్కరించారు. నాటిసన్మానపథక జిల్లా కాంగ్రెస్ అధ్యక్షులు శ్రీ మన్నేపల్లి మామమర రావుగారు అధ్యక్షత వహించారు. కావసభ్యులు శ్రీ వల మారు వెంకటరామానాయుడు, శ్రీ అనం సంకీర్తణ్ గారిలు, శ్రీ నందా మార్కండేయశర్మ శ్రీ రాధాకృష్ణయ్యకు అభినందిస్తూ మాట్లాడారు.

ఆరోహణాశ్రీ శ్రీ రాధాకృష్ణయ్య తదితర కంచాయితీసభ్యుల గౌరవార్థం ప్రెస్ కలెక్షన్ వారు ఏర్పాటు చేసిన సంతకసంఘంలో, తాలూకా పురముఖులు, గ్రామపెద్దలు చాల మంది పాల్గొన్నారు.

కావలిలో యువసమితి

నెల్లూరుజిల్లా సోమిట్టు, ప్రభాసోమిట్టు

పార్టీలకు తెలిసిన 55 మంది యువకులు, కావలిలో యీ నెల 10 తేదీ సమావేశమై విశ్వ సోమిట్టు యువజన సమితిని స్థాపించారు. నాటి సమావేశాన్ని కావలి ఆడ్యోకేట్ శ్రీ జి. రామమూర్తి ప్రారంభించారు. రాష్ట్ర యువజన సోమిట్టు నాయకులు శ్రీ కె. వి. రఘునాథరెడ్డి అధ్యక్షత వహించారు. శ్రీ వి. మాలకొండారెడ్డి-అధ్యక్షులు; శ్రీ జి. రాజారావు-ఉపాధ్యక్షులు; శ్రీ యం. మాలకొండయ్య-కార్యదర్శి; శ్రీ యస్. ఎ. రహీమాన్-సంయుక్త కార్యదర్శి; మరికొందరు సభ్యులతోటి సమితి కార్యవర్గం ఏర్పడింది. —సి. వి.

సూళ్లూరుపేట సన్మానము

మూగూరుపేట బోర్డు ప్రామాణ్యంలో చాలకాలం ఉపాధ్యాయుడుగాను పాద్యాప్తరుగా పనిచేసి పదవీ విరమణచేసిన శ్రీ మైల వరపు వెంకటరమణయ్యగారి, స్థానిక ఉపాధ్యాయమండలివారు ఈ నెల 6 తేదీ సుసంగా సన్మానించారు. నాటి సన్మానపథక శ్రీ విస్వా నరసింహరావు అధ్యక్షత వహించారు. శ్రీ వెంకటరమణయ్యగారి రూపకటమున శ్రీ సంగీతం రావంతుద్రరావుగారు ఆవిష్కరించారు. శ్రీ వెంకటరమణయ్యగారి గుణవిశేషములను సభాధ్యక్షులు శ్రీ రావంతుద్రరావు, శ్రీ పాద్యాప్తరు శ్రీ జి. నుండరేకం, శ్రీ జి. సీతాపతిరావు, డాక్టరు బి. ఎం. బేతమాస్థునాయుడు మొదలగు పురముఖులు, పూర్వ విద్యార్థులు, ప్రస్తుత విద్యార్థులు-యావన్నుండి కొనియాడారు. శ్రీ రమణయ్యగారికి తమ కుభాకాంక్షలందజేశారు. సహాయోపాధ్యాయులు యువపురుషామ్రాసిన వర్తకర్తా లను పథిలో శరించారు. ఈ పాఠశాల ఉపాధ్యాయ సంఘంవారు ఒక పెండి తల్పేర మును, విద్యార్థి సంఘంవారు రకరకపాత్రల కాగ్గలుగ వోసి, శ్రీ వెంకటరామయ్య గారిపైతమ అనురాగమును ప్రకటించారు. తేనెటిపిందుతో ప్రారంభమైన సన్మానపథక, కార్యదర్శి మంగళాచరణంతోను, పాత్రీ సుదీప్తోపేక్షమైన విందుతోను ముగిసింది. —కొవ 10 వ తేదీ

అద్భుతముగా పనిచేయు ఆయుర్వేద మందులు

కవిరాజ్ ఎక్. ఎక్. సేక్

1 కర్పూరారిష్ట:-

వాంతులున్నా - వుండకున్నా అన్ని రకాల భేదాలను వెంటనే ఆపుతుంది, కలరాను తత్క్షణం ఆపుతుంది. ఒక్క సీసా అనేక ప్రాణాలను రక్షిస్తుంది.

2 కస్తూరి కల్పరసాయన:-

ఆగిపోయే గుండెను - పడిపోకుండా నాడిని, ఉద్రోకతరద వృద్ధులను నకు బలమును చేకూర్చి, భయంకర పరిస్థితులనుండి కాపాడగల శక్తివంతమయిన ఔషధము. ఒక సీసా యెప్పుడూ చేతివుంచుకోగలగది.

3 దశమూలారిష్ట:-

నెరముల పొడికి ఉత్తమ ఔషధము, నరముల బలహీనత - వ్యవస

భావము - నిస్సక్తన - నిరత్ననామ మెదడు అలసటను పోగొట్టును.

4 అమృతవల్లి కషాయము:-

రక్త ఆభివృద్ధికి మంచి టానిక్కు. చర్మవ్యాధులు గూడా పోవును.

5 బృహత్ అమృతవల్లి కషాయం:-

రక్తమును శుద్ధి పరచును. రక్తము వివమోగింపబడు - మెర్మ్యూరియల్ పొక్కులు - మొండి కరువులు - ప్రిమములకు వెంటనే పనిచేయును.

6 అశోకారిష్ట:-

నాటిలేని గర్భాశయ ఔషధము. స్త్రీల ఋతు దోషములను మారింది వెంటనే పనిచేయును. స్త్రీల ఆరోగ్యమును కాపాడును. ఒకసారి వాడి చూచిన తెలియును.

కవిరాజ్ ఎక్. ఎక్. సేక్ అండ్ కంపెనీ,
ప్రైవేట్ లిమిటెడ్.
18/1 & 19, లోయర్ చిత్ పూర్ రోడ్డు - కలెక్ట్రా-1.

డిస్ట్రిబ్యూటర్లు:- సి. ఆర్. గోపాల్ బ్రదర్స్ - నెల్లూరు.

